

Vlaams
Parlement

vergadering **C31**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

van 20 oktober 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het welzijnsaanbod in Vlaanderen – 3035 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de achterstand welzijnsvoorzieningen in Vlaams-Brabant en meer in het bijzonder in het arrondissement Halle-Vilvoorde – 3078 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpak van de asielcrisis in Halle-Vilvoorde – 133 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de werking en uitwerking van Vlabzorginvest – 227 (2015-2016)	9
VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de interlandelijke adoptie uit Marokko – 44 (2015-2016)	15
VRAAG OM UITLEG van Renaat Landuyt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de staking van het personeel van het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht – 68 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de staking bij het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht – 72 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Martine Taelman aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de personeelsproblematiek bij de justitiehuisen in het algemeen en de staking bij het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht (VCET) in het bijzonder – 153 (2015-2016)	19
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het Vlaams vaccinatiebeleid met betrekking tot vluchtelingen – 97 (2015-2016)	26
VRAAG OM UITLEG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdeling van de uitbreidingsmiddelen voor kinderopvang – 101 (2015-2016)	29
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het aandeel van de non profit in de middelen komend uit de taxshift – 134 (2015-2016)	34
VRAAG OM UITLEG van Freya Saeys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het advies van de Wereldgezondheidsorganisatie om borstvoeding tot de leeftijd van 2 jaar als melkvoeding te blijven geven – 154 (2015-2016)	38

VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het welzijnsaanbod in Vlaanderen
– 3035 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Van Malderen

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, dit is een opvolgingsvraag van een schriftelijke vraag waarin ik cijfers heb opgevraagd over de verdeling van het welzijnsaanbod in Vlaanderen over de verschillende provincies. De cijfers legden belangrijke verschillen bloot per regio. Daarbij vallen de onderinvesteringen in de Vlaamse Rand op. De verschillen zijn zo groot dat ze niet verklaard kunnen worden door enkel een verschil in vraag.

Dat is weerspiegeld in de cijfers van Vlaams-Brabant. Vlaams-Brabant klokt af op 411 tewerkstellingsplaatsen in welzijnsvoorzieningen per 10.000 inwoners. Het gemiddelde in Vlaanderen is 479 plaatsen, en West-Vlaanderen telt 112 plaatsen per 10.000 inwoners meer dan Vlaams-Brabant, of 523 voltijdsequivalent (vte) per 10.000 inwoners. Logischerwijs vertaalt zich dat ook in het relatief beperkt aantal mensen dat in de welzijnssector werkt in Vlaams-Brabant. Het zijn er 53 per 10.000 inwoners, het Vlaams gemiddelde ligt op 60 en West-Vlaanderen klokt af op 63. Vlaanderen is één welzijnsregio. Ik ben helemaal niet van mening dat we in elke provincie een identiek welzijnsaanbod zouden moeten maken.

Er zijn wel een aantal sectoren die heel erg plaatsgebonden zijn, zoals integrale jeugdhulp. We proberen te zorgen dat een kind zo dicht mogelijk bij zijn thuisomgeving is. Vlaams-Brabant beschikt over 5,5 plaatsen per 10.000 inwoners in integrale jeugdhulp, terwijl het gemiddelde in Vlaanderen het dubbele is. In West-Vlaanderen zijn er 12 beschikbare plaatsen per 10.000, wat nog een stukje meer is. De situatie in Halle-Vilvoorde is nog een pak slechter dan in de oostelijke kant van de provincie. Het aantal erkende centra voor herstelverblijf bedraagt 0 in Vlaams-Brabant, in West-Vlaanderen zijn er 120. Ook de kinderopvang is heel plaatsgebonden. Daar kan je ook niet zomaar zeggen dat er 20 kilometer verder aanbod is. In die kinderopvang valt vooral het cijfer van de buitenschoolse kinderopvang op: 5,12 plaatsen per 100 kinderen in Vlaams-Brabant ten opzichte van 10 voor Limburg.

De geestelijke gezondheidszorg laat een ander plaatje zien. De regio's Turnhout, Mechelen, Zuid-Oost-Vlaanderen en Zuid-West-Vlaanderen zijn de rode lantaarns. Zij krijgen respectievelijk 6,24 euro per inwoner, 7 euro voor Mechelen en Zuid-Oost-Vlaanderen en 7,64 per inwoner voor Zuid-West-Vlaanderen. De Vlaamse Rand zit aan ongeveer 8 euro en Leuven aan 8,7 euro per inwoner. Dat is onder het gemiddelde van 9,67 euro per inwoner. De verschillen zijn deels te verklaren door een aantal extra opdrachten die bepaalde centra voor geestelijke gezondheidszorg hebben. Het blijft echter een vaststelling dat bepaalde regio's een veel uitgebreider aanbod kunnen uitbouwen om aan hun vraag tegemoet te komen.

Er zijn drie elementen belangrijk. Zo speelt de programmatie een belangrijke rol. Bijvoorbeeld voor bijzondere jeugdzorg en integrale jeugdhulp krijgt iedere regio een bepaald gewicht bij de toekenning van nieuwe middelen. Daar spelen socio-economische factoren een rol in.

Een tweede element is dat men binnen een provincie gemiddeld een goede score kan hebben, terwijl bijvoorbeeld een regio als de Vlaamse Rand, die een eigen profiel heeft, daar helemaal anders kan uitkomen. Het komt vaak voor dat extra middelen voor de provincie Vlaams-Brabant niet in de Vlaamse Rand worden geïnvesteerd maar in het arrondissement Leuven omdat daar meer sociaal ondernemerschap aanwezig is. Het is dan gemakkelijk om dat te continueren bij een uitbreiding.

Een derde element is de instroom die een belangrijk gewicht heeft in de verdeling van de uitbreidingsmiddelen. We moeten daar opletten voor bepaalde perverse effecten. Aangezien sommige jeugdrechters bijvoorbeeld minder geneigd zijn om in de Vlaamse Rand een residentiële plaatsing op te leggen gezien het ontbreken van de capaciteit en aangezien er minder voorzieningen zijn om bepaalde aanmeldingen te doen, dreigt de investeringsachterstand in de Vlaamse Rand op die manier toe te nemen.

Minister, welke oplossingen ziet u voor het wegwerken van de onderinvesteringen in bepaalde regio's en specifiek in de Vlaamse Rand? Ziet u de mogelijkheid om de bestaande programmatie te verfijnen om de perverse effecten te vermijden en binnen een provincie voor de nodige evenwichten te zorgen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: We zijn er ons inderdaad van bewust dat het welzijnslandschap zoals het historisch is gegroeid in Vlaams-Brabant, en meer specifiek het aanbod in het arrondissement Halle-Vilvoorde, bijzondere aandacht vergt. U kijkt naar bepaalde stukken. Als u bijvoorbeeld de tewerkstelling in Gasthuisberg neemt, dan kunt u heel andere beschouwingen maken. De regio Halle-Vilvoorde vraagt echter om een aantal historische redenen wellicht bijzondere aandacht.

Tijdens de vorige regeerperiode hebben we een aantal structurele hervormingen op de sporen gezet, onder meer op het vlak van kinderopvang, pleegzorg en het algemeen welzijnswerk. Die bewegingen zijn het fundament waarop we in deze regeerperiode verder bouwen, evalueren en bijsturen waar nodig.

Bij de opmaak van het regeerakkoord spraken we af om binnen de bestaande budgettaire mogelijkheden en op een geleidelijke manier te bouwen aan een gepast beleid. Het uitgangspunt is daarbij dat we evolueren naar een meer vraaggestuurd model dat intersectorale samenwerking, continuïteit en toegankelijkheid waarborgt. Ook de vermaatschappelijking van de zorg plaatsen we daarbij voorop. De Vlaamse Regering heeft de ambitie om een sociaal beleid te voeren dat alle Vlamingen maximaal ondersteunt en in staat stelt volwaardig te participeren aan de samenleving.

Naast de emancipatorische visie op de patiënt-cliënt, die zoveel mogelijk zijn zorgtraject mee vorm geeft, is het ook belangrijk om het sociaal netwerk van de patiënt en de cliënt in zijn onmiddellijke omgeving te versterken en te valoriseren. We zijn ervan overtuigd dat op deze manier en op basis van de budgettaire prioriteit die we aan die uitdaging geven, het mogelijk is om een betekenisvolle stap te zetten in het verbeteren van de toegankelijkheid van tal van ondersteunings- en zorgvragen, ook in de Vlaamse Rand. Specifiek met betrekking tot de situatie in de Vlaamse Rand kunnen we verwijzen naar de beleidsnota van collega Weyts, bevoegd voor de Vlaamse Rand, die complementair aan de instrumenten die zijn uitgewerkt door Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de achterstand inzake het welzijns- en gezondheidslandschap aanpakt via het concept Vlabzorginvest. Het concept is een instrument dat gronden ter beschikking stelt om nieuwe zorginitiatieven te realiseren met het nodige kapitaal. Het voornemen om met Vlabzorginvest de achterstand inzake het welzijns- en gezondheidszorgaanbod in de Vlaamse Rand terug te dringen is een engagement uit het regeerakkoord. We zullen het uitvoeren en ter bespreking stellen bij de overheveling van de persoonsgebonden bevoegdheden van de provincie.

U weet ook dat we steeds bereid zijn om mee na te denken over instrumenten en maatregelen om het welzijnslandschap in Vlaanderen verder te versterken. Wat betreft het beleidsdomein, maken we dit concreter, en dat geeft ook een beter perspectief van de inspanningen die worden geleverd. Ik overloop ze even.

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin maakt momenteel werk van een programmatie voor de sector van het algemeen welzijnswerk. De programmatie is een instrument om een evenwichtig gespreid aanbod van hulp- en dienstverlening te bepalen op basis van objectieve gegevens, onder meer over de bevolking en de maatschappelijke probleemdomen. Voor de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) wordt rekening gehouden met regiokenmerken, met factoren inzake de maatschappelijke kwetsbaarheid of het psychisch onwelzijn van burgers, met factoren die lokale verankering waarborgen en met de voorwaarden voor het hulp- en dienstverleningsaanbod. We willen er alvast aan toevoegen – en dit is belangrijk – dat wat de twee meest recente uitbreidingen van de CAW's betreft, we expliciet rekening houden met de situatie in de Vlaamse Rand en Halle-Vilvoorde. Die twee meest recente uitbreidingen zijn de crisismeldpunten binnen de jeugdhulpverlening en de projecten Wonen-Welzijn.

Wat de crisismeldpunten betreft, werden de CAW's met negen voltijds equivalenten versterkt, en daarbij werd expliciet rekening gehouden met de factoren als aantal aanmeldingen en het bestaande aanbod. Het CAW in Halle-Vilvoorde werd versterkt met 1,8 voltijds equivalenten. Dat is na Antwerpen het grootste aandeel in de uitbreiding. Voor de projecten Wonen-Welzijn worden in het raam van het regulariseren van deze initiatieven alle provincies versterkt met 1,5 voltijdse equivalenten. Voor Vlaams-Brabant voorzien we in 2,3 voltijds equivalenten en voor Brussel 0,5 voltijds equivalenten. De beslissing om voor Vlaams-Brabant te voorzien in een hogere versterking, is natuurlijk ook ingegeven door de situatie in Halle-Vilvoorde.

Wat de centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's) betreft, moeten we een degelijk getrapte zorg kunnen realiseren, zodat mensen volgens de ernst van hun noden en vragen op de juiste plaats kunnen worden geholpen. Meer mensen vroeger helpen met een getrapte zorg, betekent naast inzetten op vroegdetectie en –interventie ook sterker inzetten op zelfhulp en eerstelijns geestelijke gezondheidszorg, een eerstelijns geestelijke gezondheidszorg dicht bij de mensen, zonder wachttijden, die snel en vroeg kan ingrijpen en die andere eerstelijns hulpverleners vanuit hun specialisatie in geestelijke gezondheidszorg kan ondersteunen. Eind dit jaar start het agentschap Zorg en Gezondheid met de voorbereiding van een nieuw decreet Geestelijke Gezondheidszorg, dat de ambulante sector in de verschillende regio's een kader moet geven om hun werking verder uit te bouwen, die beantwoordt aan de noden van de populatie. Andere dan face-to-face-contacten, bijvoorbeeld contacten online en groepsmethodieken, moeten in deze regelgeving mogelijk zijn, maar ook een uitbreiding van de basiscapaciteiten staat op de agenda. Daarvoor zal een analyse van de behoeften en daaraan gekoppeld een programmatie moeten gebeuren.

In het thuiszorgbeleid gaat ook extra aandacht naar de Vlaamse Rand. Sinds 2010 wordt er bij de toekenning van bijkomende uren subsidiabel contingent gezinszorg een voorafname gedaan voor gemeenten van de Vlaamse Rand net zoals voor Brussel Hoofdstad. Een van de gehanteerde criteria bij de verdeling van het bijkomende subsidiabele uurcontingent, was de voorbije jaren de invulling van de programmatie op het niveau van een regionale stad, zoals gedefinieerd in het Zorgregiodecreet van 23 mei 2003, dit in het voordeel van de regio's met een lage invulling van de programmatie. Een verhoging van het aanbod van de lokale dienstencentra is in de eerste plaats afhankelijk van de initiatiefnemers zelf. Alle nieuwe initiatieven tot 2014 zijn in 2015 gesubsidieerd. Voor nieuwe initiatieven van 2015 is binnen het beschikbare budget prioriteit gegeven aan opstartende lokale dienstencentra in gemeenten waar nog geen dienstencentrum actief was.

Op het vlak van ouderenzorg vindt er binnen Vlaams-Brabant een heuse inhaalbeweging plaats wat betreft de realisatie van woongelegenheden waarvoor een voorafgaande vergunning werd gegeven. In de komende jaren zullen er 2578 extra woongelegenheden in de provincie worden gecreëerd.

Binnen de sector voor personen met een handicap wordt bij de verdeling van de middelen uitbreidingsbeleid voor de Vlaamse provincies en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest rekening gehouden met de zogenaamde historische achterstand. In verhouding tot het bevolkingscijfer is het aanbod voor personen met een beperking in bepaalde regio's minder uitgebreid dan in andere regio's. Onder deze regio's valt inderdaad de regio Halle-Vilvoorde, naast bijvoorbeeld Antwerpen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Bij de provinciale verdeling van de middelen uitbreidingsbeleid wordt 10 procent voorafgenomen om de historische achterstand geleidelijk weg te werken. Het is anderzijds ook zo dat het aantal geregistreerde vragen bij de centrale registratie van zorgvragen per 100.000 inwoners in deze regio gevoelig lager ligt dan in de rest van Vlaanderen. Op 31 december 2014 waren er in Vlaanderen gemiddeld 206,66 actieve vragen van meerderjarigen per 100.000 inwoners, terwijl er in Vlaams-Brabant en Brussel slechts 129,92 waren. Aangezien het aantal geregistreerde actieve vragen ook een parameter is van de verdeling van het uitbreidingsbeleid, wordt de historische achterstand slechts in beperkte mate kleiner.

Wat het aanbod van jongerenwelzijn betreft, kunnen we noch inzake het bestaande aanbod, noch inzake het tempo van het uitbreidingsbeleid in vergelijking met andere regio's spreken van een achterstand. We moeten trouwens opmerken dat de bezettingsgraad van de voorzieningen in Vlaams-Brabant gemiddeld lager ligt dan in de rest van Vlaanderen.

Wat Kind en Gezin betreft, gebeurt bijvoorbeeld voor de kinderopvang een geleidelijk beleid via uitbreidingsrondes. Die zijn, zoals u weet, gebaseerd op het al bestaande aanbod in verhouding tot de doelpopulatie. De gehanteerde programmatiecriteria houden hier dus wel rekening mee om bijkomende plaatsen te creëren in regio's waar de nood het grootst is. In de huidige oproep voor nieuwe subsidies voor inkomenstarief komt Vlaams-Brabant sterk aan bod.

U hebt cijfers aangehaald voor jongerenwelzijn en de capaciteit in functie van de bevolking. De cijfers die wij hebben, geven aan dat er geen echte achterstand is, maar ik vermoed dat dat wel eens te maken zou kunnen hebben met het feit dat de regio Leuven daarin is verrekend, en dat men daardoor niet specifiek van een achterstand in de subregio Halle-Vilvoorde kan spreken.

Mijn ervaring in de laatste jaren is dat het vaak een kwestie is van initiatieven die over de nodige startpositie beschikken om uitbreidingsbeleid te kunnen ambiëren. En dan is het vaak een kwestie van de dure grondprijzen, wat echt wel een issue is. Dat hadden we in de vorige intergewestelijke staatshervorming opgevangen door toe te laten dat de provincies impulsfinanciering mochten geven die regiospecifiek zijn. In de toekomst moet Vlabzorginvest daar mee een antwoord op bieden.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, bedankt voor uw uitgebreide antwoord. Ik had inderdaad al opgevangen dat u bijvoorbeeld voor de projecten Wonen-Welzijn 2,3 vte's hebt toegekend voor Vlaams-Brabant – waarvoor dank, trouwens. Ze hebben dan binnen Vlaams-Brabant zelf beslist om 1,8 vte's naar Halle-Vilvoorde te laten gaan en 0,5 naar Oost-Brabant. Dat is dus goed nieuws wat algemeen welzijnswerk betreft.

We hebben het op 15 september al gehad over de verdeling van de middelen voor algemeen welzijnswerk over de verschillende provincies in Vlaanderen. U zei toen dat u snel werk zou maken van die vernieuwde programmatie. Kunt u uitleggen waarom die gemengdeprogrammatiecommissie vorige week niet is samengekomen, en wanneer die dan wel zou samenkomen? Ik weet dat mensen op het terrein daar zeer teleurgesteld over waren, omdat ze daarnaar uitkeken.

U hebt de vorige keer gezegd dat we naar het bredere spectrum van diensten moeten kijken. Ik ben het daarmee eens, maar als je gaat kijken naar de vte's die de OCMW's in Vlaams-Brabant inzetten, zie je altijd weer diezelfde verhoudingen. In Halle-Vilvoorde heb je 3,9 vte's en in Oost-Brabant 4,1, terwijl het gemiddelde in Vlaanderen op 4,9 ligt. Dus ook in die OCMW-functie heb je weer een achterstand ten opzichte van het gemiddelde in Vlaanderen. Voor de mutualiteiten heb ik geen cijfers gevonden, dus ofwel zijn die overal hetzelfde, ofwel zullen zij hetzelfde patroon vertonen, maar dat vlak de achterstand die de CAW's in hun onthaalfunctie hebben, niet uit. Dat is toch belangrijk om in het achterhoofd te houden.

Ik vond uw opmerking toen ook heel terecht dat je ook moet kijken naar alle bijzondere opdrachten die die CAW's erbij krijgen. Dat is verschillend van CAW tot CAW, en dus heb ik eens de oefening gemaakt. Ik heb de CAW's op provinciaal niveau met elkaar vergeleken en heb de bijzondere opdrachten eruit gefilterd. Het hangt er een beetje van af of je de inwonersaantallen van 2013 of van 2014 gebruikt, maar je krijgt daar opnieuw hetzelfde beeld, en dat had ik niet verwacht. Als je kijkt naar het bedrag per inwoner op provinciaal niveau dat aan algemeen welzijnswerk wordt besteed in Vlaams-Brabant, zit je aan 10,37 euro. In Limburg zitten ze aan 10,36 euro, maar in West-Vlaanderen bijvoorbeeld zitten ze aan 14,5 euro. Het Vlaamse gemiddelde ligt op 12,5 euro.

Zelfs als je die extra opdrachten eruit filtert, kom je dus tot een grote discrepantie. Daarmee wil ik nog eens onderstrepen dat we daar blijvend aandacht voor moeten hebben. Het probleem is nog niet opgelost.

Wat betreft alle andere sectoren die u hebt opgesomd: daar zitten heel positieve elementen in, zoals een aantal voorafnames, in thuiszorg, maar ook in de sector voor personen met een handicap. Ook in ouderenzorg ontwikkelt zich een heel positief beeld voor de provincie. Als de programmatie helemaal wordt ingevuld, doen we ook effectief een inhaalbeweging.

Als je alle factoren samenlegt en een aantal cijfers probeert te ontrafelen, zie je dat het probleem blijft. We moeten er blijvend aandacht voor hebben dat het welzijnsaanbod in de zorgregio Vlaanderen, zeker als het gaat over diensten die lokaal gebonden zijn, op een evenwichtige manier wordt gespreid en verdeeld.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): We moeten inderdaad zien dat ongelijkheden tussen bepaalde regio's worden weggelaten. Ik vind trouwens dat die zorgregio Vlaanderen en Brussel moet omvatten, en niet enkel Vlaanderen. Maar ik ga ervan uit dat dat voor de collega vanzelfsprekend is. *(Opmerkingen van Lorin Parys)*

Maar het volstaat dus niet, minister. Het gaat er niet om de schaarste eerlijk te verdelen, het gaat erom onze zorgnoden adequaat te beantwoorden. Bij een programmatie moet bekeken worden wat de reële noden zijn, en niet enkel of deze provincie of die zorgregio beter of slechter af is dan de andere. We moeten die ongelijkheden niet aanvaarden, maar we moeten zien dat we tot een volwaardig zorgaanbod komen. En in alle domeinen die daarnet besproken zijn, zijn er grote noden. De CAW's zijn qua werkvolk zeker niet overbezet in verhouding tot de vragen die er zijn.

We zullen bij de komende begroting moeten kijken dat de bezorgdheden van de collega's beantwoord worden. Ik hoop dat er dan ook steun zal zijn vanop de meerderheidsbanken om de nodige investeringen te doen om die programmaties te halen, en dat we niet langer moeten merken dat groeipaden bevroren worden omdat er geen budgettaire ruimte is.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, bedankt voor uw antwoord. Collega Parys, u bedankt voor uw bijzonder pertinente vraag. We zijn ons allen bewust van de historische achterstand van met name de regio Halle-Vilvoorde. De enigszins positieve cijfers van Leuven maken inderdaad dat het in totaliteit wel meevalt, maar de noden zijn bijzonder hoog.

Ik ben blij te horen dat u een aantal zaken wilt ondernemen, minister, maar we weten ook dat volgens de ramingen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering er in de Vlaamse Rand tussen nu en 2024 een bevolkingstoename zal zijn met meer dan 6 procent, wat hoger is dan de rest. Dat maakt dat u niet alleen nu een tandje zult moeten bijsteken om te proberen de historische achterstand min of meer recht te trekken, wat al moeilijk zal zijn, maar vooral dat er nog veel meer bijkomende inspanningen zullen moeten gebeuren, rekening houdend met prognoses van de bevolkingsgroei. Welke bijkomende inspanningen plant u? Houdt u rekening met die prognoses?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het zal inderdaad altijd kwestie zijn van binnen de budgettaire mogelijkheden te prioriteren. Dat zal voor de volgende jaren niet anders zijn. Sommige financieringssystemen zullen wel grondig veranderen, en dan zal de vraag naar regionale spreiding ook op een andere manier gesteld worden. Hoe meer je over een rugzakfinanciering spreekt, hoe minder je over een geografisch te verankeren budget spreekt.

Mijnheer Parys, men zegt mij dat er over de programmatie voorstellen waren van de administratie en van de sector, maar dat die nog zo ver uit elkaar lagen dat het misschien beter was om eerst te kijken of men die beter op elkaar kon afstemmen of er minstens een soort synthese van kon maken. Meer kan ik u daar nu niet over vertellen, ik heb het nu zelf net via een sms-bericht kunnen vernemen.

Ik kom nog eens terug op mijn eerste afrondende beschouwing: het is vaak een kwestie van in een oproepsysteem mensen te hebben die op de call ingaan. Bijvoorbeeld rond de vluchtelingenproblematiek hebben we een call gedaan. We gaan er dan van uit dat je een aantal initiatiefnemers hebt. Het is natuurlijk waar dat men in sommige regio's gemakkelijker infrastructuur en mogelijkheden heeft en dat anderen daar minder evident op kunnen inspelen. Daarom denk ik nog altijd dat het investeringsvehikel, dat specifiek was, de formule met het impulsfonds, een goede zaak was. Ik hoop dat we dat technisch kunnen continueren.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik dank u ook om blijvend aandacht te besteden aan deze problematiek. Wij zullen het alleszins verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de achterstand welzijnsvoorzieningen in Vlaams-Brabant en meer in het bijzonder in het arrondissement Halle-Vilvoorde
– 3078 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpak van de asielcrisis in Halle-Vilvoorde
– 133 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de werking en uitwerking van Vlabzorginvest
– 227 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Van Malderen

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, we hebben daarnet al een uitgebreide vraag gehad over dit onderwerp, waar een stuk over Halle-Vilvoorde in vervat zat. Ik kan het dus kort houden. De vaststelling van de provincie Vlaams-Brabant in haar vierde opvolgingsrapport – ik waardeer overigens het werk van de provincie om iedereen in Brussel bij de les te houden, over de legislaturen heen – is dat de reden waarom er op een aantal terreinen nog geen vooruitgang geboekt is, tweeërlei is.

Ten eerste is het een zeer moeilijke regio om bij calls antwoorden te krijgen. Ten tweede is er de enorme bevolkingsaan groei in de afgelopen tien jaar. En de voorspellingen leren ons dat die de komende tien jaar niet minder zal zijn. En als je hetzelfde aanbod behoudt en je bevolking neemt toe, dan ga je qua aanbod en plaatsen per tienduizend inwoners achteruit. Dat is elementaire wiskunde.

Het laatste opvolgingsrapport heeft nog eens duidelijk aangestipt dat er op een aantal terreinen een grote achterstand is en dat die niet te verklaren is door een te kleine vraag in de regio. Ik heb goed geluisterd naar het antwoord dat u daarnet aan collega Parys hebt gegeven. Ik zal mijn vraag dan ook heel specifiek maken. Als dat antwoord er vandaag niet is, mag dat ook schriftelijk bezorgd worden.

Het zou in onze regio zeer goed zijn om er een zicht op te hebben welke investeringen de komende jaren kunnen gebeuren en welke oproepen er zullen gebeuren. Dan kan het misschien iets zijn dat zowel de provincie als een aantal grotere gemeenten en steden op dat terrein zelf ook wat organisaties gaan aanporren. Ik heb dat zelf al ervaren. We hebben elkaar al over verschillende dossiers gesproken, waarbij u terecht zei dat je, als er dan middelen zijn, er mee voor moet zorgen dat er op het terrein voldoende capaciteit is om op die vraag in te gaan. Wij willen dat graag doen, maar net als bij scholenbouw zou het helpen als we er een beetje zicht op hebben wat in de komende drie, vier jaar de programmatie kan zijn en welke middelen er beschikbaar kunnen zijn om die achterstand van Halle-Vilvoorde weg te werken.

Een andere problematiek, collega's, gaat over de asielcrisis. We hebben een viertal weken geleden een vergadering van de commissie Algemeen Beleid gehad, waar we in algemene termen over de aanpak van de Vlaamse Regering van de asielcrisis gesproken hebben. Ik wil het hier in het bijzonder hebben over de aanpak in Halle-Vilvoorde en over wat Welzijn kan doen.

De aanpak van de asielcrisis moet op vele vlakken georganiseerd worden. Daar is zeker ook een taak weggelegd voor Welzijn. Zo hebben veel mensen die net in ons land zijn aangekomen, en in het bijzonder hun kinderen, vaak nood aan gespecialiseerde bijstand. We denken bijvoorbeeld alleen nog maar aan het helpen van kinderen met trauma's. In de regio Halle-Vilvoorde waren er al verschillende collectieve opvangcentra voor de vluchtelingen, zoals het asielcentrum in Alsemberg en Vilvoorde. Recent vernamen we ook dat Zaventem aan de beurt is. Er zijn ook de diverse lokale opvanginitiatieven (LOI's) waarin in de regio wordt voorzien.

In dezen verschilt onze regio absoluut niet van andere regio's. Wel verschilt ze fundamenteel van andere regio's op het vlak van welzijnsvoorzieningen. We kennen ter zake inderdaad een historische achterstand. Er bestaan wachtlijsten bij verscheidene diensten. Daarenboven – en ik kaartte dat eerder al aan in deze commissie – is er ook het probleem dat de centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's) geen kinderen opvangen waarvan de ouders anderstalig zijn. Collega's, ik hoef u dat niet uit te leggen: de mensen die hier net aankomen, zijn zelden Nederlandstalig.

Minister, in het licht van die vaststellingen heb ik de volgende vragen. De Vlaamse Regering heeft voor 120 miljoen euro aan provisies vrijgemaakt om de asielcrisis aan te pakken. Hoeveel van die middelen zullen naar Welzijn vloeien en voor welke doeleinden zullen die middelen worden gebruikt? Gelet op de historische achterstand in onze regio, hoeveel van de middelen die Welzijn krijgt, zullen naar de regio gaan? Hoe zult u ervoor zorgen dat de extra nood aan opvang en begeleiding van deze vluchtelingen zal worden aangepakt, zonder dat dit bestaande wachtlijsten nog zal verzwaren? Gelet op het feit dat alle vluchtelingen per definitie niet-Nederlandstalig zijn, hoe gaat u het probleem aanpakken dat de cgg's in Halle-Vilvoorde niet kunnen en willen werken met kinderen van anderstalige ouders?

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Voorzitter, ik zal mijn vraag ook inkorten. Er is al veel gezegd. Ik wil me meer specifiek richten op het instrument Vlabzorginvest, dat ook al ter sprake is gekomen. Dat engagement was inderdaad genomen in zowel het regeerakkoord als diverse beleidsnota's. We zijn een jaar verder. Ik verwijs ook naar het derde opvolgingsrapport van de provincie Vlaams-Brabant. Ik heb het hier bij me. Ik heb het ook op digitale drager, voor mensen die het niet zouden hebben gekregen. Het is inderdaad zeer lezenswaardig, en zoals steeds is alles heel bevattelijk voorgesteld, met mooie diagrammen en kleurtjes en alles wat je wilt. Een pluim dus, inderdaad, voor de mensen van de provincie. Tijdens de voorstelling van dat rapport heeft de gedeputeerde voor Welzijn geopperd om de beschikbare middelen voor het impulsbeleid, toch 2 miljoen euro per jaar, integraal in te kantelen in het instrument Vlabzorginvest. In één moeite heeft ze daar bovendien aan toegevoegd dat men dat ook niet breed mocht uitsmeren, maar het heel selectief moest inzetten in de meest stiefmoederlijk behandelde sectoren, sectoren die op het eerste gezicht misschien minder attractief zijn. Er is inderdaad reeds een grote inhaalbeweging voor de residentiële ouderensector, dus daar moeten niet opnieuw veel middelen naartoe gaan. De minister zegt het terecht: op dat vlak is er een ernstige inhaalbeweging gebeurd. Op een aantal andere deeldomeinen is dat echter niet zo.

Minister, hoe staat het met de uitrol van Vlabzorginvest? Is er al enige vooruitgang geboekt? Zijn er al bepalingen vastgelegd over dit concept? Zal men zich bijvoorbeeld spiegelen aan het bestaande vehikel Vlabinvest? Men moet het warm water niet uitvinden. Zijn er anderzijds nog extra concrete acties ondernomen om die historische achterstand verder aan te pakken? Daar is al deels een antwoord op gekomen. Licht er een concreet actieplan of stappenplan

voor? Hoe staat u tegenover het volledig inkantelen van die middelen en het heel doelgericht en selectief inzetten ervan, zoals uw partijgenote, Monique Swinnen, heeft bepleit op de voorstelling van het opvolgingsrapport?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Geachte leden, mijn excuses, ik wil niet onbeleefd zijn en de indruk geven dat ik uw vragen niet opnieuw wil beantwoorden, maar op een aantal vragen heb ik dus al geantwoord. Ik zal misschien bekijken wat ik daar nog aan moet toevoegen.

Mijnheer De Ro, er is toch een verschil tussen de scholenbouw en de programmatie binnen de welzijnssector. In ons geval gaat het niet zozeer over de vraag of er investeringsmiddelen zijn voor het realiseren van infrastructuur, maar gaat het over de vraag of er financiering is voor de zorg en de dienstverlening die binnen die infrastructuur moeten worden gerealiseerd. Ter zake zijn we voor een aantal sectoren afhankelijk van groeipaden.

Anders dan in het onderwijs, de wereld die u uiteraard zeer goed kent, bestaat er niet zoiets als een decreet dat bepaalt dat, als er kinderen bij komen, er ook middelen bij komen, of dat, als er senioren bij komen, er ook middelen bij komen. Elk jaar moet men dat dus ook budgettair in een kader brengen.

De sector waarvoor er een meerjarenraming is gemaakt, is de sector van de personen met een handicap. Dat is een document dat ook hier in het parlement is besproken en goedgekeurd. Bij een andere sector, die van de residentiële ouderenzorg, hebben we, omdat er ongeveer 20.000 voorafgaande vergunningen in het circuit waren, op een bepaald moment gezegd dat we toch graag een link zouden maken tussen het moment waarop men in exploitatie gaat en de raming waarin we moeten voorzien in onze begroting. We hebben daar inderdaad gevraagd wie met een voorafgaande vergunning op welk moment wou opengaan. We hebben dan ook een aantal jaren de budgettaire consequenties daarvan moeten vastleggen, al was het maar omdat de mensen die die investeringen doen, er toch van moeten kunnen uitgaan dat we kunnen financieren als men opengaat.

Voor een aantal anderen is het enigszins ook bekijken welke budgettaire ruimte er gedurende een aantal jaren beschikbaar is. Voor een aantal ervan hebben we ook gewerkt met oproepen, waarbij initiatiefnemers moesten intekenen. Vaak zijn dat zaken die te maken hebben met intersectorale afstemming. Ik geef een voorbeeld: we zijn druk bezig die capaciteit voor complexe dossiers uit te breiden. Dat zijn rugzakken voor jongeren met een multiproblematiek, die diverse soorten expertise vereist. Dan verwacht men dat de stakeholders op het terrein overleggen en bekijken of ze samen een insteek geven. Ik weet dat men bijvoorbeeld in Vlaams-Brabant daarmee druk bezig is geweest, met de vraag of men al dan niet zou meedoen. Daarom ben ik enigszins ingegaan op de vraag of er een call kan gebeuren.

De beide vraagstellers, en ook de heer Parys, veronderstel ik, werden enigszins geïnspireerd door het rapport dat de provincie heeft gemaakt. Nu wil ik de collega's van de N-VA niet bovenmatig irriteren, maar die opdracht met betrekking tot sociale planning is aan de provincies gegeven precies om hen in staat te stellen ter zake te sensibiliseren en ervoor te zorgen dat er voldoende aandacht kwam voor die problematiek. Collega Swinnen heeft inderdaad enigszins haar levenswerk gemaakt van het tonen dat er reële noden zijn in de provincie Vlaams-Brabant, en nog meer in de regio Halle-Vilvoorde. We zullen in de toekomst bekijken hoe die bevoegdheid qua sociale planning elders kan en moet worden gepositioneerd. Ik heb er echter op zichzelf – en dat was ook uw vraag, mijnheer De Ro – absoluut geen bezwaar tegen dat, als we binnen de provincie Vlaams-Brabant een vehikel als Vlabzorginvest maken, we nog gaan prioriteren

voor bepaalde regio's. Dat lijkt me zeer logisch. U weet beter dan ik dat de regio Leuven van nature een regio is waar er al heel veel is, al was het maar omdat dat ooit historisch is ontstaan uit spin-offs.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik denk dat 'van nature' een gevaarlijke term is.

Minister Jo Vandeuren: Historisch dan, excuseer. Dat waren spin-offs van de universiteit, dat was verbonden met Gasthuisberg en zo. Dat is een van de verklaringen voor het feit dat veel initiatieven zich daar hebben gevestigd of er zijn ontstaan.

Ik denk persoonlijk – en dat lijkt me ook de intentie te zijn geweest – dat naar aanleiding van de nieuwe taakafbakening van de provincies zal worden bekeken hoe we dat vehikel van Vlabinvest op Vlaams niveau kunnen installeren, met deze regio en specifiek de Vlaamse Rand als doel. Ik ben het er eigenlijk ook wel mee eens dat we het warm water niet moeten uitvinden: bestaande vehikels leveren voldoende inspiratie op om daarmee om te gaan. Een van de te beantwoorden vragen is natuurlijk hoe we de overdracht van de middelen vanuit de provinciale insteek naar de Vlaamse overheid georganiseerd krijgen op zo'n manier dat we die middelen dan ook kunnen devieren naar zo'n vehikel. Volgens het schema waarbinnen wij nu bezig zijn met betrekking tot die provinciale taakstelling en de transitie, nemen we dat mee naar het overleg, waarvan collega Homans trouwens de coördinator is. Op mijn lijst staat dat we op dat moment bekijken wat er moet gebeuren met die provinciale middelen, en of die eventueel kunnen worden georiënteerd.

Wat de asielcrisis betreft, u weet dat we een aantal maatregelen hebben goedgekeurd om die verhoogde instroom van erkende vluchtelingen te kunnen opvangen, op Vlaams niveau dan. Dat is een systeem dat in de schoot van de regering is ontwikkeld en waarbij er ook zeer sterk wordt gemonitord. Welzijn behoort tot de beleidsdomeinen die wellicht snel een impact zullen ondervinden van een verhoogde instroom. In de begroting 2016 is er in een budget voorzien dat meteen beschikbaar is, en er is een deel dat in provisie wordt gehouden voor mogelijke bijstellingen op basis van de monitoring. Voor ons gaat dat over ongeveer 11,5 miljoen euro.

We hebben afgesproken, en dat zullen we binnen Welzijn ook doen, om zo veel mogelijk te zullen uitgaan van de bestaande structuren en te zullen investeren in tijdelijke initiatieven, met als finaliteit een tijdelijke capaciteitsverhoging, een intensifiëring van de samenwerking tussen de organisaties en sectoren en deskundigheidsbevordering en expertisedeling. We gaan dat dus monitoren. U weet dat daar een ministerieel comité voor is opgericht. Ik zal over dat alles niet te veel uitweiden, maar we gaan dat uiteraard ook binnen ons beleidsdomein doen. We hebben nu dus een stuurgroep met een vertegenwoordiging van de diverse administraties, van Pleegzorg Vlaanderen, van de centra algemeen welzijnswerk, van het categoriaal aanbod en meld- en infopunten, van de sector die instaat voor traumabegeleiding, van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), van het Agentschap Integratie en Inburgering, van de onderwijsadministratie, van de federale dienst Voogdij, van het federale parket en van Fedasil.

We zullen nu dus op korte termijn inzetten op de verhoogde inzet voor de meest kwetsbare groepen, met name de jonge kinderen, de niet-begeleide minderjarigen en de gezinnen met kinderen. We gaan ook proberen expertise in te zetten bij een verhoogde inzet voor psychosociale begeleiding, een aanbod qua traumabegeleiding en uiteraard ook een versterking van de woonbegeleiding. Dat veronderstelt veel samenwerking met de lokale besturen. Daarvoor hebben we op 2 oktober een oproep gelanceerd. In die oproep staan alle maatregelen die we denken op korte termijn te kunnen initiëren. Sommige van die maatregelen lopen

op dit ogenblik eigenlijk al. Die oproep betreft: het versterken van de pleegzorg voor de opvang van niet-begeleide minderjarigen en erkende vluchtelingen-gezinnen met kinderen; het voorzien in residentiële buffercapaciteit voor niet-begeleide minderjarigen; de uitbouw van een centraal meldpunt; het voorzien in een regionaal aanbod voor traumabegeleiding, in overleg met onderwijs; bijkomende capaciteit qua begeleid zelfstandig wonen voor adolescente niet-begeleide minderjarigen; het voorzien in een versterking van de psychosociale begeleiding binnen de centra algemeen welzijnswerk, in samenwerking met de gespecialiseerde gezondheidszorg; het tijdelijk uitbreiden van het aanbod woonbegeleiding van de centra algemeen welzijnswerk, in afstemming met de lokale besturen. Dan zijn er nog een aantal maatregelen om de impact op de werking van Kind en Gezin te ondervangen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de vaccinaties.

Die oproep is nu dus vertrokken. U vraagt hoe de noden zullen worden gelenigd, gelet op de historische achterstand op het vlak van welzijnsvoorzieningen in Halle-Vilvoorde. Wij verwachten dat de initiatiefnemers bij hun kandidatuur een eerste raming van de noden maken, op basis van eigen registraties en een reeds ervaren verhoogde druk op hun reguliere werking. Vanaf de start zal die nauwgezet worden gemonitord, en kan dat ook worden bijgesteld. Ook in functie van wat we binnenkrijgen qua evaluatie van de noden ter plaatse zullen we proberen te prioriteren. De Vlaamse Regering heeft aan het Agentschap Integratie en Inburgering de opdracht gegeven om op te treden als coördinerend agentschap met betrekking tot het verzamelen van cijfermateriaal. Voor welke regio de middelen worden ingezet, zal dus afhankelijk zijn van diegenen die zich bereid melden om een initiatief te nemen, maar ook van de noden die zouden blijken uit die monitoring.

Er is dus voor gekozen om dat in een tijdelijk kader te doen. Het is echt niet de bedoeling dat dit recurrent is. We willen snel kunnen werken, met zo weinig mogelijk impact op de 'normale' werking van de organisaties. Ik hoop natuurlijk dat de initiatiefnemers in de regio vanuit de inschatting van hun eigen situatie, bijvoorbeeld de situatie van de cgg's, beseffen dat ze nu zelf een initiatief moeten nemen, dat ze op die omzendbrief moeten ingaan. Ik hoop uiteraard dat uit de reacties zal blijken dat er voldoende initiatieven zijn in de regio, die ons ook toelaten om dat snel te honoreren.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Bedankt minister, voor de aanvullende antwoorden. Ik wil vooral inzoomen op de asielproblematiek, omdat die nog iets dringender is. U zegt dat de oproep vertrokken is. U verwees dan zelf ook naar cgg's, maar kunnen de CLB's daar ook op intekenen?

Tot voor enkele jaren konden we binnen het onderwijs een beroep doen op traumaspecialisten van Defensie. Op een bepaald ogenblik is dat gestopt, waarschijnlijk omdat asielcrises komen en gaan en op een bepaald moment de noodzaak om mensen extra te begeleiden, veel kleiner werd, of misschien ook door besparingen bij Defensie. Is het mogelijk dat Defensie hierop zou kunnen intekenen of dat het initiatief genomen wordt om opnieuw de traumaspecialisten van het Belgische leger in te zetten, die in het verleden zeker voor jongvolwassenen goed werk geleverd hebben op heel wat plaatsen?

Wat de extra plaatsen in onze regio betreft, hoop ik dat de cgg's daarop zullen intekenen. Als het in de praktijk echter zo blijft dat kinderen met anderstalige ouders niet geholpen worden, zitten we natuurlijk vast. Ik blijf daar zowat tussen het woordvoerder zijn vanuit Onderwijs naar cgg's, en omgekeerd hoor ik daar dat er problemen zijn om dat te doen. Dat houdt verband met aanpak en methodes. Het is echter geen oplossing dat we met de kinderen naar Brussel moeten

gaan, want daar zit men ook al aan de limiet. Ik denk dat hier gewoon het gezond verstand en de hulpvraag moeten primeren. Als er jongeren in nood zijn, moeten degenen die in de sector actief zijn, hun verantwoordelijkheid opnemen, al gaat het dan over mensen en jongeren met anderstalige ouders. Ik denk dat net het algemeen principe is dat als mensen hier aankomen, wij een aantal plichten in verband met integratie en inburgering opleggen. Maar omgekeerd kunnen we toch moeilijk kinderen straffen omdat hun ouders een andere taal spreken. Dat zou een Vlaamse gemeente onwaardig zijn.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Bedankt, minister, voor de moeite die u doet om extra antwoorden te formuleren. Ik ben wel vertrouwd met de opdrachten van de provincie, maar het euvel van de achterstand, in het bijzonder in de subregio Halle-Vilvoorde, is eigenlijk al rond de eeuwwisseling gedetecteerd, en toen bestond mijn partij nog niet.

Ik wil inpikken op een concreet voorstel van uw gedeputeerde om minstens één van de deelbevoegdheden, met name het impulsbeleid, ter waarde van 2 miljoen euro per jaar, wat toch niet niks is, onmiddellijk al in te kanten. Ik vond dat eigenlijk een heel concrete voorzet. Ik vind dat uitzonderlijke situaties uitzonderlijke maatregelen vragen. Als er vijftien jaar lang recurrent een gapende wonde zit in de zorgflank van Vlaanderen, al is dat dan in de Vlaamse Rand rond Brussel, dan zijn daar ook uitzonderlijke maatregelen nodig. Als er te weinig respons komt vanuit het veld, is het misschien ook aan de regering of aan het parlement om daar concreet voorstellen rond te doen.

Ik pik nog even in op het probleem van de asielcrisis. Ik heb in een vorig leven antropologisch veldwerk gedaan. Het gaat in dit geval niet alleen over een taalprobleem, maar over een probleem van cultureel inleven in de zorgsituatie van die kinderen en hun ouders. Ik denk dat veel vluchtelingen Engels of Frans spreken, het is dus niet zozeer alleen het taalaspect, maar de hele beleving van die mensen, niet alleen rond traumaervaring, maar ook hoe ze hun lichaam, hun gezondheid beleven. In het rapport van collega Swinnen van 2012 stond ook dat er vaak een mismatch is in culturele aanpak, niet zozeer alleen in taalaanpak. Ik wil dus een warme oproep doen: als er mensen geïdentificeerd worden die daarop correct een antwoord kunnen bieden, die kunnen wanneer acute zorgvragen verstreken zijn, perfect doorstromen naar andere roepingen, zoals het sociaal-cultureel werkveld, later begeleiding van zware zorgbehoevenden in de ouderenzorg of in de sector van personen met een beperking.

Ik heb nog één opmerking, maar die heeft geen betrekking op de achterstand in Halle-Vilvoorde. Wie de rapporten van de provincie goed leest, ziet dat er in de provincie Vlaams-Brabant een andere regio is die toevallig ook met een H begint, het Hageland, dat ook erg achterloopt en geconfronteerd wordt met een totaal andere sociaal-demografische situatie: ontvolking, een oudere bevolking, en jammer genoeg te weinig ouderenvoorzieningen, te weinig thuiszorg, desinteresse, jonge mensen die naar Brussel trekken. Ik wil een lans breken om deze regio niet uit het oog te verliezen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik ben blij dat mijn vraag om uitleg van vorige week in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand aan minister Weyts over de problematiek van de oorlogsvluchtelingen nu een vervolg kent via de vraag van collega De Ro, want het is absoluut een terechte vraag. Het antwoord van minister Weyts heeft mij vorige week niet gerustgesteld, hij gaf mij niet echt de indruk de urgentie ervan te begrijpen.

Nu de resultaten bekend zijn van het rapport van de dienst Welzijn van de provincie denk ik dat de titel 'Wel op weg' beter vervangen zou worden door 'We zijn er nog bijlange niet', want dat is eigenlijk wel de conclusie.

De extra druk van de vluchtelingenproblematiek weegt in het bijzonder zwaar in onze regio en vraagt inderdaad dat we een tandje bij steken. In verband met Vlabzorginvest zou het bij uitstek het vehikel moeten kunnen zijn om de historische achterstand voor zorg weg te werken. In april heb ik daarover de stand van zaken gevraagd aan minister Weyts, en hij heeft geantwoord: het staat nog in zijn kinderschoenen, het denkspoor moet nog worden uitgewerkt, we zullen middelen moeten zoeken, maar aangezien nu met het oog op andere bezorgdheden aan het budget wordt gewerkt, valt dit nog verder uit te werken.

U geeft aan dat u in de middelen ervoor voorziet. Collega Persyn zei daarnet dat uitzonderlijke situaties uitzonderlijke maatregelen vergen, wat ik volmondig steun. Met betrekking tot Vlabzorginvest zou ik dan ook graag vernemen wat het vervolg zal zijn en welke extra inspanningen u zult doen in het traject zodat de uitbouw van Vlabzorginvest wordt verzekerd.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik ben het met veel zaken eens. Mijn inschatting is dat op het moment dat we over de transitie met de provincie spreken, we dan ook de suggestie van deputé Swinnen moeten meenemen om te zien hoe we die kunnen omzetten in een opportuniteit. Daarvoor moet uiteraard overleg gepleegd worden met mijn collega Weyts. Ik denk dat het duidelijk is dat ook hij daarin een rol moet spelen. Vanuit het standpunt van Welzijn is het moment aangebroken om de timing en de randvoorwaarden te creëren om dat concept in te vullen. De rol, de techniek en het instrument voor de provinciale taakstelling waren wel degelijk vroeger gepland. Aangezien we dat nu afbouwen, moet er een alternatief voor komen.

In Vlaanderen zijn er nog sommige zaken waarvoor om historische redenen bepaalde noden niet worden ingevuld. Maar in dit geval, en zeker wanneer het gaat over de erkende vluchtelingen, moet op het terrein gekeken worden naar initiatiefnemers die de vraag effectief willen stellen. We hebben binnen de regering afgesproken dat we de ondersteuningsvraag vanuit Onderwijs rond trauma enzovoort zouden invullen via onze oproep. Alle mogelijke partners kunnen hieraan meewerken. Als u contacten hebt op het terrein, en u kunt mensen suggereren om daarop in te tekenen, is het nu het moment om dat te doen. De deadline voor de eerste oproep staat in onze omzendbrief. Ik kan hem hier laten of op het internet plaatsen. Hij is ook gepubliceerd. De oproep moet tegen medio november aankomen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de interlandelijke adoptie uit Marokko

– 44 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Van Malderen

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik wil het hebben over een uitspraak van de rechtbank die over een dieperliggend probleem gaat. Op 22 november 2012 heeft de rechtbank van Dendermonde, afdeling jeugdrechtbank, in eerste aanleg een gewone adoptie uitgesproken van een Marokkaans kind door Vlaamse ouders.

Het hof van beroep in Gent vernietigde deze adoptie op 13 maart 2013. In september van dit jaar bevestigde het Hof van Cassatie die vernietiging. In regel heeft het adoptiegezin daardoor geen juridische band meer met hun eigen adoptiekind.

De Vlaamse overheid liet weten dat het de interlandelijke adopties vanuit Marokko on hold plaatst. Van 2010 tot en met 2014 vonden in Vlaanderen vier interlandelijke adopties plaats vanuit Marokko. Dat blijkt uit een schriftelijke vraag die ik eerder heb gesteld. Dat staat in schril contrast met meer dan honderd Marokkaanse kinderen die werden geadopteerd door Franstalige gezinnen uit België.

Marokko kent geen adoptieconcept zoals wij dat kennen. In Marokko wordt de 'kafala', een soort voogdij, uitgesproken door de rechterlijke macht: een kind kan enkel naar België komen wanneer het gaat om weeskinderen of om kinderen die verlaten zijn verklaard en onder voogdij van de overheid werden geplaatst. Pas later, wanneer de adoptieprocedure in België gestart wordt, kan of kon de kafala worden omgezet in een adoptie naar Belgisch recht.

De bevoegdheden bij interlandelijke adoptie zijn verdeeld tussen Vlaanderen en het federale niveau. In het arrest van het hof van beroep staan een aantal interessante zaken. Ik citeer: "Uit geen enkel stuk blijkt dat de Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie Marokko heeft erkend als adoptiekanaal nadat hierover met de lokale autoriteiten in Marokko en de autoriteiten in België (ook de gerechtelijke) het nodige overleg werd gepleegd en op basis van dit overleg werd beslist om Marokko te aanvaarden als adoptiekanaal. [...] Het hof kan niet anders dan de wet toepassen. Het is de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie indien aan kandidaat-adoptieouders beloftes worden gedaan [...] die niet kunnen gehonoreerd worden in het licht van de actuele juridische situatie." Het is uiteraard aan de rechterlijke macht om uitspraken te doen, en ik maak daar verder geen beschouwingen over. Ik wil het wel hebben over wat wordt gesteld door het Vlaamse Centrum voor Adoptie (VCA).

Heeft het VCA voldoende contacten gehad met de lokale autoriteiten in Marokko? Is er voldoende overleg geweest tussen de federale autoriteiten en het VCA? Heeft het VCA beloftes gedaan die het niet kan naleven? Is er een fout gemaakt? Is dit nog gebeurd? Hoe verklaart u de grote discrepantie tussen de adoptieprocedure in de Franse Gemeenschap en Vlaanderen voor kinderen afkomstig uit Marokko? Kan Vlaanderen via het overleg over het vervolgingsbeleid pleiten voor een consistente vervolgingsprocedure van het parket in dergelijke gevallen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Dames en heren, bij opstart van het kanaal Marokko is het VCA, samen met de Franse Gemeenschap, naar Marokko afgereisd om de betrokken actoren te spreken. Tijdens deze afreis werd de te volgen procedure afgesproken. Er werd onder andere afgesproken dat de rechter de kafala of kefala alleen uitspreekt als er een attest wordt afgeleverd dat het kind in België welkom is. Telkens als er veranderingen optraden in de voorwaarden vanuit Marokko, werd het VCA hiervan op de hoogte gesteld. Zo werd er in de loop van 2012 nog gecommuniceerd dat voortaan alleen kandidaat-adoptanten van Marokkaanse origine nog in aanmerking kwamen.

De problemen die zich in dit dossier voordoen, vinden hun oorsprong niet in de samenwerking met Marokko. Het feit dat er geen adoptie werd uitgesproken in dit dossier, in tegenstelling tot vele andere dossiers, berust op het feit dat de bepalingen in het Burgerlijk Wetboek die een omzetting van een kafala naar adoptie mogelijk maken, door het hof van beroep in Gent op een andere wijze worden toegepast dan in andere rechtsgebieden, en met name in de Waalse en

Brusselse rechtbanken. Het Hof van Cassatie heeft zich jammer genoeg niet uitgesproken over welke interpretatie gevolgd moet worden.

Het VCA heeft regelmatig overleg met de Federale Centrale Autoriteit voor Adoptie, die instaat voor de erkenning van interlandelijke adopties. Dit overleg heeft tot doel ervoor te zorgen dat de adopties die omkaderd worden door het VCA vlot erkend kunnen worden. Om dit te garanderen, worden afspraken gemaakt over de te volgen procedure en de aan te leveren documenten. In het geval van adopties uit Marokko geldt deze logica niet. De Federale Centrale Autoriteit komt niet tussenbeide in dergelijke procedures, aangezien de adoptie in België wordt uitgesproken.

Een overleg met de rechtbanken heeft het VCA niet op regelmatige basis. Hiervoor werd in het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen tot hervorming van de adoptie de commissie voor opvolging en overleg in het leven geroepen, waarvan ook de jeugdmagistraten deel uitmaken. Die commissie komt blijkbaar zeer zelden bijeen.

De wetgeving en de uitgewerkte procedure voor adopties vanuit Marokko is in Vlaanderen identiek aan die in de Franse Gemeenschap. Zoals ik al heb gezegd, wordt er nauw samengewerkt met de Franse Gemeenschap, die al jaren ervaring heeft met adopties uit Marokko, tijdens de totstandkoming van dit kanaal. Enige conclusie die ik hieruit kan trekken, is dat het verschil zich enkel situeert op het niveau van de rechtspraak. Waar in Wallonië en Brussel een constante rechtspraak is die de volle adoptie uitspreekt na een kefala-beslissing, acht het hof van beroep in Gent het niet mogelijk om in deze omstandigheden een gewone adoptie uit te spreken.

De Vlaamse Centrale Autoriteit zegt dat alle procedures gevolgd en nageleefd zijn. Het probleem situeert zich op het niveau van de rechtspraak die een verschillende interpretatie aan de adoptiewetgeving geeft. Het Hof van Cassatie heeft zich daar niet over uitgesproken omdat het arrest besluit tot onontvankelijkheid. Het hof van beroep in Gent neemt hierin de stelling dat hoewel artikel 361-5 van het Burgerlijk Wetboek het mogelijk maakt om te adopteren uit landen die de adoptie niet kennen, in deze gevallen nog steeds de toestemming tot adoptie gegeven moet worden door de biologische ouders of, bij gebreke daarvan, door de bevoegde overheidsinstantie in Marokko. Dit is een voorwaarde waaraan nooit voldaan zal kunnen worden, aangezien Marokko de juridische figuur van adoptie niet kent, en dus uiteraard nooit zal kunnen voorzien in een toestemming voor adoptie.

– Katrien Schryvers treedt als voorzitter op.

Dit dossier toont aan dat het Burgerlijk Wetboek ruimte geeft tot interpretatie over adoptie na kefala. Het lijkt me opportuun dat de rechtspraak in België op dit vlak eenduidig zou worden, maar het is natuurlijk niet aan de Vlaamse Regering of mezelf om uitspraak te doen in welke richting dit dan moet gebeuren.

Meer opportuun lijkt het me om het Burgerlijk Wetboek aan te passen zodat de rechtsonzekerheid die er nu heerst, wegvalt. Ik denk dat dit het beste wordt bekeken hetzij op het niveau van de wetgever op het federale niveau, hetzij door een casuïstiek waardoor een soort eenduidige interpretatie tot stand kan komen.

Ik beklemtoon dat de Vlaamse omkaderde adoptiedossiers uit Marokko identiek zijn aan deze van het Franstalige landsgedeelte. Ik heb uiteraard het probleem reeds aangekaart bij de federale minister van Justitie. Hij heeft de opdracht gegeven aan zijn administratie om het probleem te onderzoeken. Het komt evenwel aan de federale wetgever toe om de nodige verduidelijkingen aan te brengen binnen de internationale verplichtingen.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik ben heel bezorgd omdat er verschillende interpretaties zijn van dezelfde wet. Dat betekent dat er rechtsonzekerheid bestaat voor de betrokkenen in dit geval maar ook voor anderen in de toekomst. Het is belangrijk om snel een initiatief te nemen. Ik vind het positief dat u minister Geens al hebt aangesproken en dat er op het niveau van de administratie wordt nagegaan welke voorstellen er gedaan kunnen worden. Het gaat om gezinsbanden en kinderen die in limbo worden gelaten in verband met hun juridische status.

In het jaarverslag van de Vlaamse Centrale Autoriteit heb ik gezien dat de commissie voor opvolging en overleg vorig jaar niet is samengekomen. U hebt daar ook naar verwezen. Ik vind dat bijzonder jammer omdat daar de centrale autoriteiten, de dienst Vreemdelingenzaken, de FOD Buitenlandse Zaken, de parketmagistraten, de jeugdrechters en de kabinetten in zitten. We zullen het nooit weten, maar mocht de commissie wel zijn samengekomen, was er misschien meer eenduidigheid over de interpretatie van de wet. Dan was misschien al op voorhand gesignaleerd dat er duidelijkheid moest komen door de wetgever of door het Hof van Cassatie.

Ik vraag u om uw demarche bij minister Geens zeker verder te zetten. Ik pleit er ook voor om de commissie voor opvolging en overleg toch te laten samenkomen omdat je nooit weet welke andere interlandelijke adopties in eenzelfde casuïstiek terecht komen. Er is een rol weggelegd voor die commissie om dergelijke ongelukken te verhinderen.

Wat gebeurt er met een kind dat is geadopteerd en nu te horen krijgt dat de gewone adoptie niet kan doorgaan? Wat is de volgende stap? Wat kunnen die mensen doen? Spreken we over een vorm van pleegzorg? Waar kunnen ze terecht om enig soelaas te vinden en hun situatie te regulariseren?

Katrien Schryvers (CD&V): Dit geval is uitvoerig in de pers geweest. Er is rechtsonzekerheid ontstaan door de interpretatie. Vanaf het moment dat het probleem ontstond, zijn de VCA en de adoptiediensten die werkzaam zijn in Vlaanderen uit veiligheidsoverwegingen terecht gestopt met het organiseren van adopties uit Marokko. Het is van belang dat er een oplossing wordt gevonden voor dit concrete geval. Voor de toekomst moet er wetgevend worden ingegrepen om zekerheid te creëren. Dat is de taak van de federale overheid. We noteren dat u daarover al contacten hebt gehad die hopelijk tot een goed resultaat zullen leiden.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Men zegt me dat die kinderen nu een tijdelijk verblijfsdocument hebben dat verlengd is en dat ze het statuut van niet-begeleide minderjarige krijgen. Er wordt gezocht naar opvang binnen dat statuut. Dat is natuurlijk helemaal niet het meest ideale, maar het is datgene waarmee kan worden gewerkt op dit ogenblik.

Lorin Parys (N-VA): Zult u vragen dat de commissie voor opvolging en overleg samenkomt? (*Instemming*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Renaat Landuyt aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de staking van het personeel van het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht – 68 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de staking bij het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht – 72 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Martine Taelman aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de personeelsproblematiek bij de justitiehuisen in het algemeen en de staking bij het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht (VCET) in het bijzonder – 153 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Minister, twee weken geleden op woensdag werd de staking van het personeel van het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht (VCET) besproken in de plenaire vergadering, in uw afwezigheid tot grote ontgoocheling van de vele aanwezigen waaronder ikzelf niet.

Reden voor de staking is de toenemende werkdruk en de zoveelste panne van het elektronisch toezicht, waardoor men een adequate opvolging en dus de veiligheid van de burger niet kan garanderen.

Beide vakbonden luiden de alarmbel. Het VCET zou sinds de overheveling van het federale naar het Vlaamse niveau compleet in het slop zitten. Dat zijn niet mijn woorden. De oorzaak van de malaise is u en ons niet onbekend. Ik verwijs naar de diverse discussies die reeds in deze commissie zijn gevoerd.

Er zijn in feite twee problemen. Er is de opeenstapeling van technische problemen, zoals enkelbanden die niet werken en auto's die te oud zijn. Verder is er de verhoogde werkdruk. Sinds de overheveling naar de gemeenschappen blijven de personeelsleden van de Vlaamse overheid gefrustreerd achter. In tegenstelling tot hun Waalse collega's zouden ze zelfs loon hebben moeten inleveren en meer moeten werken.

Aansluitend op het antwoord dat minister Crevits gaf in de plenaire vergadering van 7 oktober had ik graag nog van u als minister bevoegd voor het elektronisch toezicht antwoord gekregen op enkele vragen. Is het werkelijk zo erg gesteld op het vlak van technische problemen met het systeem voor de controle en monitoring van de enkelbanden? Zo ja, welke structurele maatregelen zult u nemen? Ik heb gehoord dat er binnen enkele maanden nieuwe enkelbanden zouden worden geleverd, al dan niet rekening houdend met de opmerkingen die in maart zijn gemaakt over het technische aspect. Klopt het dat er een verhoogde werkdruk is? Zo ja, welke maatregelen zult u nemen om de werkdruk voor de ambtenaren van het VCET tot een aanvaardbaar niveau terug te dringen? Plant u op korte termijn overleg met de federale minister van Justitie over de beslissing om het aantal enkelbanden terug te schroeven en dus het minder vaak uitvoeren van korte gevangenisstraffen? Dat is een mooie uitdaging voor de werk- en bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het Vlaamse niveau. Als de Vlaamse Gemeenschap beslist om minder enkelbanden te gebruiken, nemen de instanties op het federale niveau dan de beslissing om er minder toe te kennen? Hoe werkt dat? De oplossing om zowel de werkdruk als de technische problemen op te lossen, zou erin bestaan dat minder enkelbanden

worden gebruikt. Wordt er structureel in bijkomende middelen voorzien om de mandaten van het elektronisch toezicht naar behoren uit te voeren? Verder sluit ik me aan bij de vragen van de leden van de meerderheid.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Dit probleem is al voldoende geschetst in de plenaire vergadering en in de media en ook voor een deel door de heer Landuyt.

In de schriftelijke voorbereiding van mijn vraag om uitleg had ik volgende vragen gesteld. Welke impact heeft de staking gehad bij de mensen die onder elektronisch toezicht stonden? Werden ze die dag nog gecontroleerd? Minister Crevits heeft daarop eigenlijk in uw plaats geantwoord tijdens de plenaire vergadering. Ik vind het belangrijk om haar te citeren: "U stelde heel concreet de vraag naar de gevolgen van de staking. Ik heb deze middag het bericht gekregen dat de actie geen gevolgen heeft gehad voor de opvolging en de monitoring van de veroordeelden onder elektronisch toezicht omdat de directie gedurende de dag de monitoring heeft overgenomen. 's Nachts heeft een personeelslid van de dienst Monitoring de permanentie kunnen verzekeren. Er is een werkonderbreking geweest, maar daarvan zijn geen gevolgen op het veld."

Als ik het goed begrijp, hebben 4 mensen van de directie overdag de monitoring en het werk dat normaal gezien door 47 mensen wordt gedaan – als ik naar het personeelsbestand kijk – overgenomen. 's Nachts heeft één persoon het overgenomen. Die 4 mensen hebben het werk van de andere tientallen mensen gedaan en er is geen effect geweest op het terrein. Als men daar logisch over nadenkt, moet men besluiten dat 4 mensen het werk kunnen doen van 47 mensen. Dat wil zeggen dat er nu ofwel te veel mensen zitten, wat ik eerlijk gezegd betwijfel, ofwel klopt het niet dat er geen enkel effect is geweest op het terrein en is de monitoring toch niet verlopen zoals ze op andere dagen verloopt. Dat is een essentiële vraag, die ik ten aanzien van de minister heb. Ofwel was er een effect, ofwel werken ze met te veel, wat ik eerlijk gezegd zelf betwijfel.

Mijn tweede vraag is de volgende: er worden nieuwe enkelbanden besteld. Wanneer worden ze geleverd? Wanneer zullen ze operationeel zijn? Hoeveel procent van de huidige enkelbanden wordt dan vervangen?

Mijn derde vraag wil ik stellen naar aanleiding van wat ondertussen is gebeurd – mijn vraag was al lang geleden ingediend – na de beslissing om van 1200 naar 900 enkelbanden te gaan. Wat betekent dat voor de wachtlijst? We weten dat het, voor een aantal mensen die een veroordeling van minder dan drie jaar hebben opgelopen, langer zal duren om hun straf via enkelband te kunnen uitzitten. Bestaan daarover projecties? Weten we wat dat concreet zal betekenen?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Ik ga ook niet ingaan op de inleiding op mijn vraag. Dat is al voldoende aan bod gekomen. In de plenaire vergadering van 7 oktober jongstleden heeft minister Crevits inderdaad geantwoord op onder andere de vragen naar het bestek en ook over het feit of er volgens de minister geen repercussies waren op de controle.

We hebben het ook al gehad over het feit dat we in de pers hebben kunnen lezen dat het conflict zou zijn "opgelost" doordat het aantal enkelbanden tijdelijk wordt teruggeschoefd. Daardoor was het sociaal conflict ontmijnd. Mijn persoonlijke bedenking hierbij is dat de gevolgen voor de strafuitvoering dan navenant zijn. De voorbije jaren is er immers alles aan gedaan om werk te maken van een kordatere strafuitvoering, ook voor korte straffen. Het terugschroeven van het aantal enkelbanden zou wel eens een slecht signaal kunnen zijn, zodat we weer

in de vicieuze cirkel komen van het opleggen van hogere straffen door de rechters en van overbevolking van de gevangenen, waar nu net een dalende trend was ingezet.

Mijn concrete vragen zijn de volgende. Ik begrijp niet goed waarom er nog steeds een aanwervings- en vervangingsstop is, en dat die blijkbaar nog met zes maanden zou worden verlengd. In een antwoord op mijn vragen over Justitiehuisen, waar ook een aanwervings- en vervangingsstop was, hebt u meegedeeld dat daarin kortelings verandering zou komen. Ze zitten in dezelfde situatie. Ze zijn ook door de zesde staatshervorming overgedragen aan Vlaanderen. Kunt u bevestigen dat dit dan ook voor het VCET zou gelden? Ik begrijp ook niet waarom niet dezelfde voorwaarden kunnen worden gegeven als in de periode toen het personeel federaal was.

Als ik mij niet vergis, is een dotatie overgedragen die de personeelskost moet dragen, en wordt die kost dus ook door het federale niveau betaald aan Vlaanderen. Ik zou daar graag wat verduidelijking over hebben. Hoeveel bedraagt de dotatie voor personeel dat vanuit het federale niveau werd overgedragen concreet? Hoeveel wordt er vandaag betaald voor personeel, zowel voor de Justitiehuisen als voor het VCET? Hoe groot is het eventuele overschot ten aanzien van de overgedragen dotatie voor personeel? Hoe lang denkt u dat het tijdelijk terugschroeven van het aantal enkelbanden zou duren?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Tijdens de plenaire vergadering van 7 oktober werd reeds een toelichting gegeven bij de werkonderbreking in het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht, of kortweg het VCET. Die ambtenaren legden het werk neer op 5 oktober vanaf 6 uur 's morgens. De actie werd opgeschort op 6 oktober om 6 uur 's morgens. Collega Parys heeft er al naar verwezen, maar ik wil het toch nog eens beklemtonen: de werkonderbreking heeft inderdaad geen gevolgen gehad voor de opvolging en de monitoring van de veroordeelden onder elektronisch toezicht. De directie heeft de monitoring overgenomen gedurende de dag, 's nachts is ook een personeelslid van de dienst monitoring de permanentie komen verzekeren. Alle justitiabelen onder elektronisch toezicht werden gecontroleerd en opgevolgd. Ook de registratie van de alarmen bleef gehandhaafd.

Dat was natuurlijk het minimum van de minimumbezetting, en enkel voor de monitoring en de bewaking van de alarmen, dus niet voor het installeren en het onderhoud. Collega Parys, ik hoop dat u uit uw rekensom niet hebt afgeleid dat we eigenlijk met 4 man perfect het werk van 47 kunnen doen. Het was ook maar voor even, waarbij die mensen uitzonderlijk gepresteerd hebben. Dat waren geen normale werkuren, denk ik. Ze hebben alles gedaan om de veiligheid niet in het gedrang te brengen.

Het personeel heeft via deze actie inderdaad zijn klag gedaan over de werkdruk, de personeelsomstandigheden en de werkomstandigheden, onder meer over de problemen inzake het materiaal. De afgelopen weken werd er intensief overleg gepleegd met het personeel van het VCET en werden acties ondernomen om daaraan tegemoet te komen. Daarover werd met hen ook overlegd en de acties werden toegelicht.

Wat het materiaal betreft, kan ik bevestigen dat er de laatste tijd problemen worden vastgesteld. Het gaat dan in eerste instantie over enkelbanden en de bewakingsboxen die in de woning worden geplaatst. Die problematiek kent de Franse Gemeenschap natuurlijk ook. Het huidige contract voor de huur van enkelbanden wordt sinds 1 juli 2014 beheerd door de gemeenschappen. Het zou aanvankelijk lopen tot 31 maart 2015. Dit betekende dat de nieuwe opdracht op 1 januari 2015 van start moest gaan, een datum die onmogelijk was geworden

door de complexiteit van de nieuwe situatie na de overdracht van de bevoegdheid over het elektronisch toezicht. De huidige opdracht werd daarom onder dezelfde voorwaarden verlengd tot 30 september 2015 en vervolgens tot 1 mei 2016. Het contract met de leverancier die de enkelbanden en de bewakingsboxen levert, loopt bijgevolg op zijn einde.

De enkelbanden waarmee momenteel gewerkt wordt, zijn einde levensduur en de technische problemen nemen inderdaad toe. Die technische defecten hebben ook tot gevolg dat de voorraad bruikbaar materiaal kleiner wordt. Om prioriteit te geven aan de herstellingen van het reeds geplaatste materiaal zal het aantal nieuwe aansluitingen worden verminderd. Een verhoging van capaciteit zal daarom in de komende maanden niet mogelijk zijn. Deze tijdelijke daling moet ook de overgang naar het nieuwe materiaal makkelijker maken. Dat materiaal moet immers binnen een korte tijdspanne vervangen worden door het nieuwe materiaal.

Ik heb over de tijdelijke daling al contact gehad met federaal minister van Justitie Geens. We gaan die daling niet doorvoeren bij justitiabelen met een straf van meer dan drie jaar en degenen die in voorlopige hechtenis zitten. Dat zijn de afspraken die we hebben gemaakt. Momenteel is een actieplan uitgerold binnen het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht om het aantal nieuwe aansluitingen te beheersen en prioritair aandacht te geven aan het herstellen van bewakingsmateriaal dat reeds is geplaatst. Bovendien zullen de desactivaties opnieuw zelf worden afgehandeld op het verblijfsadres van de justitiabelen. Doordat de justitiabelen zich voor het afleveren van het bewakingsmateriaal niet langer meer naar de gevangenis moeten verplaatsen, zorgen we ervoor dat het materiaal vlugger opnieuw in omloop kan worden gebracht. Dat zal gebeuren na het uitvoeren van het nodige onderhoud.

In functie van de bespreking van de technische problemen vond er op 8 september 2015 een vergadering plaats met de huidige leverancier van het bewakingsmateriaal. Er wordt nog deze maand in een bijkomende opleiding voorzien over de installatie van het materiaal voor de teams mobiele eenheid en monitoring om de juiste werkprocedures opnieuw te overlopen. Daarnaast zal ook informatie worden aangeleverd over het omgaan met de diverse vormen van alarmen en hoe hieraan te verhelpen.

Een nieuwe opdracht voor enkelbanden werd uitgeschreven op 6 februari 2015, in samenwerking met de twee andere gemeenschappen. Daarvoor werd op 10 december 2014 een samenwerkingsakkoord tussen de drie gemeenschappen afgesloten. De nieuwe opdracht bevat een aantal verbeteringen ten opzichte van de huidige overheidsopdracht, zowel met betrekking tot het te leveren materiaal als het contract zelf. De procedure tot gunning is lopende en bevindt zich in de laatste fase. Via die overheidsopdracht zal het huidige materiaal volledig worden vervangen in het voorjaar van 2016.

Daarnaast werd het engagement aangegaan om nog dit najaar enkele nieuwe wagens voor de mobiele eenheid van het VCET aan te kopen. Dat is de eenheid die instaat voor de aansluitingen van de enkelbanden overal in Vlaanderen en die ter plaatse het materiaal controleert of herstellingen uitvoert indien nodig. Momenteel bestaat het wagenpark uit veertien wagens die werden overgeheveld van de federale overheid in het kader van de zesde staatshervorming. Al die wagens hebben intussen veel kilometers op de teller, sommige al meer dan 200.000. Die zullen prioritair worden vervangen, zelfs nog dit jaar. Daarna zal het volledige wagenpark, stapsgewijs en gespreid in de tijd, worden gemoderniseerd.

Wat de ICT-problemen betreft, werden de afgelopen maanden al veel stappen gezet om definitieve oplossingen te bieden voor de problemen die werden vastgesteld. Zo wordt er werk gemaakt van een volledige inkanteling van het VCET en ook alle justitiehuisen in het IT-netwerk van de Vlaamse Gemeenschap.

Daartoe werden heel wat voorbereidingen getroffen, zoals het aansluiten van de justitiehuisen en het VCET op het Vlaamse glasvezelnetwerk en op het interne netwerk, het voorbereiden van Vlaamse builds op de pc's, het ontsluiten van de applicaties die federaal moeten blijven via een VPN-tunnel (Virtual Private Network), het herbouwen van kernapplicaties, de voorbereiding van de migratie van de bestanden, printers enzovoort. Die voorbereidingen zijn goed opgeschooten, waardoor we, zoals gepland, eind 2015 volledig zouden kunnen migreren naar het netwerk van de Vlaamse overheid. De overige ICT-problemen proberen we nog stapsgewijs tegen medio 2016 op te lossen.

Naast de technische problemen is er inderdaad ook de kwestie van de verhoogde werkdruk binnen het VCET en de werkomstandigheden die momenteel niet de meest optimale zijn. Voor alle duidelijkheid: als je kijkt naar alles wat met elektronisch toezicht te maken heeft, is het budget waarover wij beschikken, zeker niet voldoende voor alles wat wij moeten doen, inclusief leefloon en zo meer. Dat is een globaal budget, dat in de pot zit van de werkingsmiddelen voor de justitiehuisen. Dat is de lering die we het eerste jaar trekken. Het is zeker niet van dien aard dat we het budgettair allemaal binnen die enveloppe kunnen doen. We hebben een aantal verschuivingen gedaan. Enkelbanden zitten in de staats-hervorming ook als een externe kostendrijver, die we over drie jaar in onze financiering krijgen. We hebben afgesproken dat we bij de begrotingscontrole kunnen bekijken of wij tussentijds op basis van die externe kostendrijver een budgettaire aanpassing moeten doen. De fluctuatie in functie van de opdrachten is budgettair dus binnen een kader gebracht.

De leidend ambtenaar heeft onderhandeld met het gemeenschappelijk vakbondsfrent. Die onderhandelingen hebben geleid tot een engagement vanwege de leidend ambtenaar, waarbij tegemoet werd gekomen aan verschillende eisen. Zo zal er snel worden overgegaan tot nieuwe aanwervingen, tot het kader conform het goedgekeurd personeelsplan van 55 personeelsleden is opgevuld. Die procedures zijn opgestart. Daarnaast is het engagement genomen om te zorgen voor de vervanging van elk bijkomend uitstromend personeelslid – door pensionering, loopbaanonderbreking, onbetaald verlof, langdurige ziekte enzovoort – zodat het kader volledig is ingevuld.

Verder moet het actieplan ervoor zorgen dat we de werkdruk beheersbaar kunnen houden voor de individuele medewerker, tot het personeelskader is ingevuld. Zoals gezegd, heb ik over het geheel van die maatregelen uiteraard afgestemd met de federale minister van Justitie.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Minister, uw antwoord was interessant, maar ik heb toch nog drie vragen, om het enigszins te begrijpen.

Wat de staking betreft, zijn de vier directieleden dus in staat om de minimale dienstverlening te verzorgen. Als er nu gestaakt wordt in de gevangenis, moeten wij politie en anderen contacteren om het werk over te nemen, maar bij deze zijn wij dus minstens geëquipeerd om aan de staking tegemoet te komen, doordat de directie de minimale dienstverlening verzorgt. Stel dat de directie dan in een volgende fase mee zou staken, is er dan in iets voorzien om dat veiligheidsprobleem op te lossen?

Een tweede vraag betreft de strafuitvoering en het veiligheidsaspect. Als ik het goed begrepen heb, is nu de afspraak met de minister van Justitie dat men inzake straffen van minder dan drie jaar hetzelfde beleid kan voeren en inzake voorhechtenis ook. Dan blijft over dat zwaar gestraften niet meer kunnen eindigen met elektronisch toezicht, omdat men op die manier die aantallen zal kunnen handhaven. Ik probeer de afspraken met de minister van Justitie te begrijpen. Of heb ik het verkeerd begrepen?

Ten derde zegt u dat uw budget beïnvloed wordt door het aantal leefloners. Hoe kunt u dat enigszins monitoren en budgetteren?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik wil nog eens vragen of de impact gekend is. Bij straffen van meer dan drie jaar en bij voorlopige hechtenis treedt er dus geen verandering op, maar dat betekent natuurlijk dat de impact op de rest groter is. Op een bepaald moment was er geen wachtlijst meer. Hebben we er nu een idee van welk effect dit zal hebben op een verlenging van de wachtlijsten?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Ik zat met dezelfde vraag om verduidelijking rond de straffen van meer dan drie jaar en de voorlopige hechtenis. Als ik het goed begrijp, zal de afspraak met de vakbonden geen impact hebben op de uitstroom uit de gevangenis, maar zal het er wel toe leiden dat er een wachtlijst komt voor de kort gestraften, die langer zullen moeten wachten op de uitvoering van hun straf. Klopt dat?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: De inschatting is gemaakt dat als je prioriteert, dat moet gebeuren in functie van de veiligheid en de geloofwaardigheid van de strafuitvoering. Er is geoordeeld dat we de voorlopige hechtenissen en de straffen van meer dan drie jaar zo veel mogelijk moeten honoreren. Dat betekent inderdaad dat we op korte termijn die capaciteit niet op kruissnelheid kunnen laten werken.

Wat als de directie niet zou functioneren, mijnheer Landuyt? Bij mijn weten bestaan er voor het elektronisch toezicht geen regels rond een minimale dienstverlening. En eerlijk gezegd, als u het mij vraagt: in de toestand waarin wij ons nu bevinden, lijkt het mij zeer logisch dat we respect opbrengen voor het signaal dat het personeel heeft uitgezonden. Ik ben ter plaatse geweest. We kunnen niet zeggen dat daar nu in optimale omstandigheden gewerkt wordt. Er moet naar dat materiaal gekeken worden, er moeten op het vlak van ICT een aantal zaken gebeuren, en ook in de personeelskaders moeten zeker nog een aantal zaken gebeuren.

Als ik zie aan welk tempo, na de inkanteling in de Vlaamse overheid, getracht is om dat aan te pakken, wetende dat dat ook nog in overleg met de Franse Gemeenschap moet, met wie we in cobeheer zijn, dan denk ik dat de bevoegde ambtenaren proberen om daar het maximale voor te doen. Het lijkt mij aangewezen dat we proberen om de afspraken die met de syndicale organisatie gemaakt zijn, zo correct mogelijk uit te voeren. Alleen op die manier zullen we in een situatie kunnen komen dat we die capaciteit vlot kunnen laten evolueren.

De financieringswet bepaalt dat de opdrachten vanuit Justitie aanleiding kunnen geven tot het aanpassen van de dotatie, maar dat is een aanpassing die maar om de drie jaar gebeurt. Wat nu gebeurt, is dat op de interministeriële conferentie afgesproken wordt hoe we een opdracht begrijpen, hoe we dat meten, wat de nulmeting is enzovoort. Wij zullen, in functie van het aantal enkelbanden, ook een aantal kosten als kostendrijver mee opnemen in onze begroting en laten evolueren.

U vroeg ook nog naar de leeflonen, mijnheer Landuyt. Dat is een specificiteit. Voor de mensen die onder elektronisch toezicht staan, moet de gemeenschap het leefloon betalen. Dat wordt op weekbasis berekend. Collega Parys heeft daar overigens nog eens de aandacht op gevestigd. Dat is een zeer tijdrovende

aangelegenheid, maar het kan niet anders, omdat dat zo snel evolueert dat er op federaal niveau blijkbaar een praktijk is ontstaan dat vanuit Justitie en op die manier georganiseerd wordt. U kunt van mij aannemen dat ik op de eerste interministeriële conferentie heb gevraagd of we dat systeem niet anders kunnen organiseren. We kijken nu of er tussen de gemeenschappen en de federale overheid een andere regeling kan worden getroffen. Je zou je kunnen afvragen of dat niet gewoon als een leefloon kan worden meegenomen, zoals alle leeflonen. De redenering is dat dat een gevangenisvervangende context is. Je zou dat anders kunnen bekijken, maar dat zou wel betekenen dat het via de OCMW's loopt, met alle gevolgen van dien.

Het is iets wat we op dit ogenblik proberen te behappen. Als je alles optelt wat wij aan engagementen moeten doen – de werking van de justitiehuisen, het VCET, een aantal alternatieve straffen uit het nationale plan, de leeflonen – en je kijkt naar de dotatie, dan is dat niet voor 100 procent gematcht. Dat heeft tot gevolg gehad dat wij moesten kijken hoe we een aantal zaken deden. Het is trouwens uw partij geweest, mijnheer Landuyt, die tegen mij gefulmineerd heeft omdat ik, om een aantal investeringen in ICT te kunnen doen, in een aantal andere onderdelen van onze administratie eenmalig budget heb gemobiliseerd. Toen sprak men er schande van dat ik daarvoor geld uit Jongerenwelzijn durfde te gebruiken. Achteraf gezien denk ik dat we er wijs aan gedaan hebben om zo snel mogelijk budget te vinden om die zeer dringende vragen op te lossen. Dat zal geen impact hebben op het recurrent beschikbare budget binnen het agentschap Jongerenwelzijn.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Wat de opmerking over mijn partij betreft, minister: u kent mij lang genoeg om te weten dat ik mij nooit verantwoordelijk acht voor wat mijn partij doet. *(Gelach. Opmerkingen)*

Met betrekking tot de staking vind ik het bijzonder sympathiek dat u die gesteund hebt, en ik vind het nog meer sympathiek dat de directie het mogelijk heeft gemaakt dat men gestaakt heeft.

Mijn vraag was puur theoretisch. Neem nu dat er een algemene staking was geweest, hoe had dat opgevangen kunnen worden? Ik hoop dat het nooit zo ver komt en dat we niet samen die staking zullen moeten steunen. De directieleden waren solidair, maar wat indien zij ook gestaakt hadden, laat staan de minister met hen? Dat lijkt mij iets meer dan een theoretische vraag, mocht het verder slecht blijven gaan.

Als ik het goed begrepen heb, heeft de federale minister van Justitie vastgesteld dat er geen elektronisch toezicht meer geïnstalleerd kan worden voor bestraffingen van minder dan drie jaar. Betekent dat dat er voor die straffen gewoon niets meer uitgevoerd wordt?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, u hebt daarnet iets aangehaald dat toch heel erg belangrijk is, en dat bij mij nog een extra vraag heeft opgeroepen. In de Bijzondere Financieringswet is bepaald dat wij worden betaald op basis van het aantal mandaten voor de werking van het elektronisch toezicht, zoals u hebt gezegd. Als we in de voorzienbare komende periode van 1200 naar 900 enkelbanden gaan, zullen we dan in 2019 moeten inleveren op het geld dat we daarvoor krijgen van de federale overheid? Ik weet dat men dat pas in 2019 opnieuw bekijkt, maar is daarover een afspraak gemaakt?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Minister, ik snap natuurlijk dat u bij een vraag om uitleg niet met tabellen en dergelijke kunt komen. Ik heb begrepen dat, als we het hele plaatje bekijken, niet uitgesplitst volgens personeel, materieel en leeflonen, er te weinig is om de kosten voor 100 procent te dragen. Ik zal daar dus gewoon nog eens op terugkomen, ofwel bij de bespreking van de begroting ofwel in een schriftelijke vraag, om daar meer duidelijkheid over te krijgen.

Ik heb nog een bedenking. Ik vind het dus een zeer spijtige zaak dat de uitvoering van die korte gevangenisstraffen momenteel in het gedrang komt. Ik begrijp natuurlijk de keuze om dat niet te doen voor de voorlopige hechtenis, omdat het alternatief de gevangenis is, en het ook niet te doen voor de straffen van meer dan drie jaar, omdat het alternatief is dat men langer in de gevangenis is, maar toch geven we daarmee een totaal verkeerd signaal.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ja, maar ik ben uiteraard ook helemaal niet gelukkig met die situatie. Dat is heel duidelijk. We moeten zo snel mogelijk in een situatie komen waarin we op alle vragen een juist antwoord kunnen bieden. Dat is nogal evident. Om dat te kunnen, moet men echter op het vlak van ICT, van materieel, van voertuigen, van aanwervingen – en aanwervingen, dat betekent ook dat er een aantal screenings moeten gebeuren – met een behoorlijke capaciteit kunnen werken. Als je naar de timing kijkt, ook de timing waarbinnen het lastenboek is opgemaakt, dan zie je dat er toch niet bepaald tijd is verloren. Het is nu zaak om dat ook snel operationeel te krijgen, en dat, nogmaals, ook in overleg met de Franse Gemeenschap, die ter zake co-beheerder is.

Mijnheer Parys, ik zou niet echt ongerust zijn. We hebben nog wel een tijd te gaan tot 2019. In alle eerlijkheid, ik denk dat men in 2019 zal merken dat het aantal mensen onder elektronisch toezicht wat hoger zal zijn dan de nulmeting. Dat zal dus het punt niet zijn. Het punt is veeleer praktisch. We zullen die periode moeten overbruggen. Het lijkt me logisch dat, als we een nieuwe ijking hebben, die budgettaire meerontvangsten dan ook naar de algemene middelen gaan, als we ondertussen onze begroting op dat punt consequent hebben kunnen aanpassen. Dat hangt een beetje af van de vraag welke budgettaire evoluties we in de volgende jaren hebben opgevangen, van de vraag wat echt de nieuwe kosten zijn die verantwoord moeten kunnen worden geïntegreerd op het moment dat er een nieuwe aanpassing van de financiering komt.

Mevrouw Taelman, op het moment van de begrotingsbesprekingen zult u vrij goed kunnen zien hoe de budgettaire kaders zijn. Men moet zich realiseren dat we nu één jaar een zicht hebben op wat is overgekomen en wat moet worden uitgegeven. Het eerste jaar is zo'n beetje het jaar waarin men moet trachten dat op zijn juiste consequenties in te schatten. Dat is een jaar geweest met heel veel inspanningen van velen om dat toch zo goed mogelijk te organiseren. Ik denk dat we hier eerst ook in de diepte een aantal investeringen moeten doen om die start echt goed te kunnen nemen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het Vlaams vaccinatiebeleid met betrekking tot vluchtelingen – 97 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Peter Persyn

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, geachte leden, de Hoge Gezondheidsraad beveelt een volledig schema van basisvaccins aan voor pasgeboren baby's en jonge kinderen. Kind en Gezin volgt die aanbevelingen, maar laat ouders vrij wat het volgen van het schema betreft. Bij ons is immers enkel de poliovaccinatie echt verplicht. Tot 3 jaar kan een kind gratis worden gevaccineerd in een consultatiebureau van Kind en Gezin. Indien de huisarts of kinderarts een vaccin toedient, betaalt de cliënt het consult. Gaat het kind naar school, dan wordt het gevaccineerd tijdens het medisch onderzoek door het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB), bij de huisarts of bij de kinderarts. Alle vaccins in het vaccinatieschema die Kind en Gezin toedient, zijn gratis, behalve de vaccins tegen het rotavirus. Dat is zelf aan te kopen in de apotheek.

Er heeft in september een commissievergadering plaatsgevonden over de vluchtelingenproblematiek, waarbij de nota van de Vlaamse Regering over de aanpak van de asielcrisis werd besproken. Minister, toen werd ook gewag gemaakt van de opvolging die Kind en Gezin doet van jonge kinderen die hier met hun ouders als vluchteling komen. Daarbij zijn er natuurlijk verschillende gevallen te onderscheiden, naargelang ze verblijven in een opvangcentrum of bijvoorbeeld worden toevertrouwd aan een lokaal opvanginitiatief. Belangrijk is natuurlijk dat die kinderen en hun gezinnen kunnen worden bereikt, dat ter zake toch ook wel de nodige vaststellingen kunnen worden gedaan, dat die ouders kunnen worden ingelicht en dat eventueel de nodige vaccins kunnen worden toegediend.

Minister, welke specifieke maatregelen neemt Kind en Gezin om die heel speciale doelgroep te bereiken? Hoe bereikt het vaccinatiebeleid dat wordt gevolgd door Kind en Gezin, ook die heel jonge kinderen van die vluchtelingen, zowel in de opvangcentra als bij zij die verblijven in een lokaal opvanginitiatief? In de nota is er sprake van een ontwerpovereenkomst met Fedasil en Rode Kruis-Vlaanderen. Is dat ondertussen operationeel? Bestaat er een procedure waardoor die kinderen systematisch worden gevaccineerd tegen polio, en eventueel tegen andere ziektes? Is het vaccinatieprogramma van het CLB ook van toepassing voor de kinderen die als vluchteling in Vlaanderen terechtkomen en instappen in het onderwijs? We weten immers allemaal dat ze na hooguit zestig dagen naar school gaan en daar ook mee naar het medisch schooltoezicht gaan. Hoe wordt dat daar dan toegepast? In de nota was er ook sprake van een meld- en infopunt voor professionals. Kunt u daar meer toelichting bij geven?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Kind en Gezin schrijft zich vanuit haar missie uitdrukkelijk in in de ondersteuning van vluchtelingengezinnen met kinderen. Kind en Gezin bereikt die gezinnen met kinderen enerzijds door samenwerking met de opvangcentra voor asielzoekers, en anderzijds wordt ingezet op samenwerking met lokale partners zoals OCMW's, in functie van het bereiken van de lokale opvanginitiatieven om de gegevens van de vluchtelingengezinnen door te krijgen en hen naar de dienstverlening van Kind en Gezin toe te leiden. In functie daarvan werden provinciale aanspreekpunten binnen Kind en Gezin aangesteld. Die zorgen voor de verbinding van de preventieve dienstverlening met het lokale netwerk voor opvangbeleid.

Het aanbieden van vaccinaties maakt deel uit van het basisaanbod van Kind en Gezin voor alle kinderen in de dienstverlening. Kinderen uit deze gezinnen krijgen dus hetzelfde vaccinatieaanbod als alle kinderen. Wat de leeftijd betreft, vallen kinderen onder de 3 jaar onder de normale dienstverlening. Oudere kinderen die nog niet schoolgaand zijn, kunnen ook op het consultatiebureau worden gevaccineerd.

Kind en Gezin volgt de richtlijnen over inhaalvaccinaties zoals opgesteld door de Hoge Gezondheidsraad. Hiervoor wordt eerst de vaccinatiestatus van een kind nagegaan. De reeds gegeven vaccins worden op hun geldigheid beoordeeld.

Indien nodig worden de ontbrekende vaccins aangevuld volgens het Vlaamse schema. Indien er geen documentatie voorhanden is, wordt een volledig inhaal-schema opgesteld en worden alle nodige vaccins gegeven volgens het Vlaamse vaccinatieschema.

Hoewel de CLB's niet onder mijn bevoegdheid vallen, kunnen we toch wel een aantal zaken aangeven. De CLB's hebben als opdracht vaccinaties en inhaalvaccinaties aan te bieden aan alle kinderen uit hun werkgebied, met andere woorden de kinderen ingeschreven in een school waaraan een CLB verbonden is. De CLB's volgen eveneens de richtlijnen over inhaalvaccinaties opgesteld door de Hoge Gezondheidsraad, om te bepalen welke vaccins moeten worden gegeven. Vaak kan het een tijd duren vooraleer een CLB de nodige vaccinaties kan aanbieden. In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld als het gaat om een gezin met zowel nog niet schoolgaande als schoolgaande kinderen, krijgt Kind en Gezin vaak sneller de mogelijkheid om de vaccinatiestatus van een kind na te kijken, en eventueel te starten met vaccineren. Belangrijk is evenwel dat er lokaal contact wordt opgenomen met de betrokken CLB's en dat er hieromtrent afspraken worden gemaakt en wordt samengewerkt.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Cruciaal is in dezen natuurlijk dat die gezinnen kunnen worden bereikt. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat dit eenvoudiger lijkt in de grote opvangcentra dan in de lokale opvanginitiatieven. U zegt dat Kind en Gezin provinciale aanspreekpunten heeft, en dat die contact hebben met alle OCMW's met betrekking tot de gezinnen die in een lokaal opvanginitiatief verblijven. Aan de OCMW's wordt dan gevraagd de gegevens door te krijgen, en dan worden die gezinnen eventueel gecontacteerd. Ik denk dat er ter zake toch wel een actieve rol van die OCMW's nodig is. Ik zeg niet dat het niet zo is, maar ik weet niet of dat vandaag overal gebeurt. Die mensen zijn immers natuurlijk met zoveel bezig, in eerste instantie natuurlijk ook al met materiële ondersteuning. We spreken allemaal van bed, bad en brood, maar er is ook de noodzakelijke begeleiding: men moet ervoor zorgen dat die kinderen naar school gaan en dergelijke. Misschien is het toch wel raadzaam dat heel specifiek ook de OCMW's daarover door u worden geïnformeerd, opdat ze zeker zouden ingaan op dat aanbod van Kind en Gezin dat er is. Ik weet niet of dat al is gebeurd. Ik vind dat toch ook wel van groot belang.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Zoals mevrouw Schryvers al heeft aangehaald, is het laten vaccineren van hun kinderen voor die vluchtelingen inderdaad niet altijd prioritair. Zou het dus niet interessant zijn om echt proactief naar die gesloten centra te gaan? Zo zou het mogelijk zijn om toch meer mensen te bereiken, denk ik. Worden die vluchtelingen ook geïnformeerd over de beschikbaarheid van die vaccinatie en het belang daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Croo heeft het woord.

Caroline Croo (N-VA): Er is nu al een samenwerkingsovereenkomst tussen Kind en Gezin, Fedasil en Rode Kruis-Vlaanderen. Als de mensen binnenkomen, worden ze al gescreend. Dat wordt dus eigenlijk al heel goed opgevolgd, en dat zal vanzelf wel verder worden opgevolgd als die mensen zich verspreiden over het Vlaamse land. Dan zullen ze verder opvolging krijgen in de OCMW's. Dat zal geen probleem zijn.

Peter Persyn (N-VA): Ik pleit ervoor om, aangezien we met een nieuwe groep zitten, toch eens werk te maken van een zo goed mogelijke digitale registratie. Die mensen zullen immers inderdaad nog een heel traject afleggen, van een gesloten centrum naar een lokaal opvanginitiatief of een opvangcentrum, of naar

een definitieve residentie, waar ze dan verder worden opgevolgd door een OCMW, door Kind en Gezin, door een huis- of schoolarts. Dit lijkt me een aanleiding te zijn om meteen werk te maken van een betere digitale opvolging van de vaccinatiestatus.

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Dat laatste is zeker een van de mogelijkheden. Alleen betekent dat dat Vitalink moet worden gebruikt door iedereen, want de databank van Vaccinnet is gelinkt aan Vitalink. Men kan daar eigenlijk in.

Ik heb op de voorstelling van de Roadmap eHealth gezegd dat wij ook ons kinddossier gaan aansluiten op Vitalink. In die zin zijn daar zeker mogelijkheden. Ik zeg niet dat dat allemaal op korte termijn kan, maar conceptueel en naar het platform is er wel een en ander beschikbaar.

Er is terecht gezegd dat er een aantal overeenkomsten zijn die maken dat er wel proactief kan worden opgetreden. Men gaat de opvangcentra bezoeken en probeert de mensen te overtuigen om deel te nemen aan die vaccinatieprogramma's. Dat gebeurt. Er is met Fedasil afgesproken dat men zou proberen vanuit Fedasil mensen een soort fiche mee te geven zodat op het moment dat ze het asielcentrum verlaten en elders naartoe gaan, ze tenminste de documenten hebben om die vaccinatiestatus te kunnen opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdeling van de uitbreidingsmiddelen voor kinderopvang – 101 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): We weten allemaal dat er een groot tekort is aan kinderopvang in Vlaanderen en Brussel. De wachtlijsten voor kinderopvang hebben een zware impact op mensen. Voor toekomstige ouders is vanaf de zwangerschap de zoektocht naar een crèche een stressfactor. Het maakt ook de combinatie werk-gezin extra moeilijk. Kinderen die naar de kinderopvang gaan, hebben vaak betere schoolloopbanen, wat toch wel cruciaal is. We zetten in op de jongeren van bij de start. Het is een pleidooi dat we vaak in het parlement hebben gehoord.

De Vlaamse Regering wil in een behoeftedekkend aanbod voorzien. Op zich is dat positief, een plaats voor ieder kind dat daar nood aan heeft. Maar de realiteit is heel anders. Er zouden bijna 20.000 extra plaatsen nodig zijn deze legislatuur. U spreekt van 17.500 in functie van de ramingen die er zijn. Het zit wel in die grootteorde.

De begroting van 2015 had 20 miljoen euro extra voor kinderopvang. 7,3 miljoen euro daarvan is uiteindelijk ingezet om extra capaciteit te creëren. Op 16 juli is daar de lang verwachte oproep voor gekomen. We hebben daar in het parlement vaak naar gevraagd. Kandidaten voor subsidies in de kinderopvang konden tot 30 september intekenen op deze oproep.

De middelen worden verdeeld over de verschillende trappen. Ik ga niet in detail in op hoe die trappen zijn verdeeld. Het is van belang dat er op alle trappen in extra middelen is voorzien. Het gaat dus niet alleen over nieuwe plaatsen maar

ook over het omzetten van plaatsen. Ik wil op een ding de aandacht vestigen, namelijk dat de basissubsidie verhoogd wordt met ongeveer 174 euro in de eerste trap.

Omdat het budget waarin de Vlaamse Regering voorziet, te klein is om alle noden aan te pakken, is er een rangschikking gemaakt van de gemeenten op basis van hun potentiële nood aan kinderopvang. Na de rangschikking werd bekeken voor welke uitbreiding de gemeente in kwestie in aanmerking komt. Een hoop gemeenten vallen daardoor uit de boot. Vanuit een aantal gemeenten kon je gewoon zelfs geen aanvraag doen omdat de potentiële nood minder hoog zou zijn. Die potentiële nood wordt berekend op het aantal kinderen jonger dan 3 jaar met een werkzoekende of werkende moeder, plus het aantal kinderen jonger dan 3 jaar met een alleenstaande ouder in de gemeente.

Als er te weinig middelen zijn om effectief de vragen te beantwoorden, dan begrijp ik dat er prioriteiten worden gesteld. Ik betreur dat. We hebben vanuit de oppositie herhaaldelijk gezegd dat we het jammer vinden dat die middelen niet voldoende zijn. Maar goed, dan moeten er prioriteiten worden gesteld. Dat je bij die prioriteiten gaat inzetten op nieuwe initiatieven op die plaatsen waar de noden het hoogst zijn, daar wil ik deels in meegaan. Maar dat gaat over nieuwe initiatieven.

Voor reeds bestaande initiatieven heeft deze werkwijze een vrij pervers effect namelijk dat initiatiefnemers die zonder enige vorm van subsidie kinderopvang startten sinds de start van het nieuwe decreet in een gemeente die nu als niet-prioritair wordt aanzien, geen subsidies kunnen aanvragen. Dat zijn wel initiatiefnemers die bewezen hebben dat er een reële nood is omdat ze effectief kinderopvang uitbaten, die ook vaak met heel veel financiële druk zitten, die het water aan de lippen staat en vaak gerekend hadden op een basisbudget. Die hebben het decreet ook gelezen en weten dat ze misschien niet naar trap 2 of trap 3 kunnen gaan, maar wel toegang moeten kunnen hebben tot trap 1 als ze aan een aantal minimale basisvoorwaarden voldoen. Het feit dat ze zelfs geen aanvraag kunnen doen, is voor heel veel initiatiefnemers een streep door de rekening. Als je luistert naar die mensen, hoor je een heel grote demotivatie. Ze zijn gestart zonder subsidies, ze proberen hun plan te trekken, maar als ze die subsidies zelfs niet kunnen aanvragen, is dat voor hen een zware domper.

Ook blijkt dat de potentiële nood in de praktijk niet altijd de enige indicator is om de vraag naar kinderopvang te berekenen. Je moet ergens criteria opmaken, maar sommige bestaande initiatieven kennen bijvoorbeeld een volledige bezetting, omdat er een aantal factoren zijn zoals een tekort in de naburige steden of een gunstige ligging op woon-werkverkeer, maar komen dus niet in aanmerking voor een basissubsidie. Ik herhaal dat ik begrijp dat je voor nieuwe initiatieven gaat kijken naar waar de noden het hoogst zijn, waarbij je in de naburige stad vooral iets nieuws ondersteunt in plaats van in de randgemeenten waar mensen dan noodgedwongen naar uitwijken, nieuwe dingen te zetten. Maar we moeten er toch aandacht voor hebben dat bestaande initiatieven ook perspectieven krijgen en er voor hen eventueel een aangepaste regeling is.

Minister, welk perspectief hebben bestaande kinderopvanginitiatieven uit gemeenten die momenteel niet konden intekenen op de oproep? Hoe communiceert u met hen? Welke boodschap geeft u? Zegt u: vergeet het op lange termijn? Of zegt u: er is hoop op korte termijn om op een nieuwe ronde in te tekenen? Waarom kwam de gezinsopvang niet in aanmerking voor de uitbreidingsronde voor de basissubsidie? Waarom werd beslist om met het uitbreidingsbudget de basissubsidie in de groepsopvang te verhogen? Ik kan me voorstellen dat er effectief een nood is. Ik ben er niet tegen dat er een verhoging is, maar is dat een gevolg van de uitrol van de cao of is dat op basis van een berekening waaruit blijkt dat de basissubsidie onvoldoende is om de reële kosten te dekken? Op welke basis is die verhoging gebeurd? Zullen er

aanpassingen van de subsidies komen voor de andere trappen? Stel dat het bedrag te klein was begroot om effectief een oplossing te bieden voor een aantal kinderopvanginitiatieven, betekent dat ook dat voor de andere trappen de subsidiebedragen worden herzien, of liggen die vast? We zijn nu 20 oktober. De oproep-termijn is twintig dagen afgelopen. Zijn alle voorziene middelen toegekend, of zijn er resterende budgetten? Is met andere woorden de vraag groter dan het budget of is er door het maken van de prioritering, een kleinere vraag dan er beschikbaar budget is en zal er een herverdeling komen van de overblijvende middelen?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Collega, het is evident dat we telkens binnen de beschikbare kredieten keuzes moeten maken per uitbreidingsronde. Binnen die grenzen van de middelen die jaarlijks ter beschikking zijn voor het versterken van de kinderopvang, komt het erop neer dat we voor de verdeling van de middelen die steden of gemeenten naar voren schuiven waar de nood het hoogst is. Dit is eigen aan elke oefening naar programmatie en het uitrollen van een gericht groeipad. Op basis van objectieve criteria die vastgesteld werden door Kind en Gezin, werd een programmatieoefening gemaakt. Er is voor gekozen, en dit is positief, om die criteria stabiel te hanteren over meerdere jaren. Met andere woorden: het is de bedoeling dat die criteria niet telkens wijzigen, waardoor er voor het werkveld een zekere voorspelbaarheid ontstaat.

De verdelingsoefening of programmatie die we nu hanteren, maakt een rangorde op van gemeenten waar de potentiële nood het hoogst is en bepaalt dus welke gemeenten het eerst in aanmerking komen voor uitbreiding en welke nog niet. Er is gekozen voor een systeem waarbij meerdere doelstellingen nagestreefd worden.

Ten eerste is er de doelstelling om voldoende opvang te creëren, waarbij het de bedoeling is om tegen 2016 op Vlaams niveau voor 50 procent van alle kinderen beneden de 3 jaar in een kinderopvangplaats te voorzien, en op lange termijn, tegen 2020, voor ieder kind met een behoefte aan kinderopvang. Daarom moeten er bijkomende plaatsen gecreëerd worden en is de programmatie ook zo opgesteld dat er eerst plaatsen gecreëerd worden in die gemeenten waar de nood het hoogst is.

Om in te schatten welke gemeenten dit zijn, gaat de verdelingsoefening uit van objectieve parameters, cijfers die voor elke gemeente beschikbaar zijn. Er is gekozen om in de oefening rekening te houden met parameters waarvan uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat die determinerend zijn voor de vraag naar kinderopvang. De gezinssituatie en de werksituatie van de moeder blijken bij uitstek de bepalende criteria te zijn voor de vraag naar en het gebruik van kinderopvang. Volgende parameters worden gebruikt voor het bepalen van de potentiële vraag naar kinderopvang: het aantal kinderen in de gemeente jonger dan 3 jaar met een werkzoekende of werkende moeder, samenwonend of gehuwd en het aantal kinderen jonger dan 3 jaar met een alleenstaande ouder.

Ten tweede blijft het de doelstelling om kwaliteitsvolle en leefbare, voor de organisator, en betaalbare, voor de ouders, kinderopvang te creëren, waarbij de gemeenten die het meeste plaatsen hebben zonder subsidies het eerst aan bod komen.

Zoals gesteld, is het de bedoeling dat gedurende deze legislatuur verder met deze parameters gewerkt wordt. Bij een volgende uitbreidingsronde wordt de rangschikking opnieuw gemaakt. Doordat er tijdens deze uitbreidingsrondes plaatsen toegekend zijn in bepaalde gemeenten, zal de rangschikking mee evolueren. Bij volgende uitbreidingsrondes komen normaliter dus ook andere gemeenten in aanmerking.

In juli 2015 heeft de Vlaamse Regering bekendgemaakt welke nieuwe middelen in 2015 ter beschikking zijn voor subsidies voor kinderopvang van baby's en

peuters: 1,5 miljoen euro voor 1994 extra plaatsen met basissubsidies; 5 miljoen euro gaat naar 835 plaatsen met subsidies aan inkomenstarief; 800.000 euro gaat naar het omschakelen van 1235 plaatsen uit de trap 2 naar plaatsen met plussubsidies. Het bedrag voor basissubsidies groepsopvang wordt op 1 januari 2016 verhoogd van 578,37 euro naar 752,28 euro.

De te maken keuzes hielden ook in dat we, gelet op de grenzen van het budget, in deze uitbreidingsronde enkel inzetten op de basissubsidie groepsopvang omdat de financiële leefbaarheid voor deze organisatoren het moeilijkst is. Om die reden werd in deze ronde niet gekozen voor gezinsopvang.

In het subsidiebesluit is voor diegenen die nog niet gesubsidieerd worden aan het hoogste tarief binnen trap 2 groepsopvang een groeipad voorzien om in fases de bedragen geleidelijk aan te verhogen. Dat moet zo gebeuren wegens de uitrol van de bijzondere collectieve arbeidsovereenkomst. Daarnaast is er voor allen die werken zonder subsidie voor inkomenstarief, de toenemende concurrentiedruk van voorzieningen die werken met inkomenstarief. Om die reden hebben wij ook voorzien in een verhoging van de basissubsidie voor trap 1.

Eind september 2015 werd een bestek uitgeschreven om in het voorjaar van 2016 een onderzoek te laten doen naar de kostenstructuur van voorzieningen met kinderbegeleiders trap 2. Als daaruit een aantal zaken zouden blijken, zou dit tot aanpassingen aanleiding kunnen geven.

De beschikbare budgetten zijn integraal voorzien in dit uitbreidingsplan. De werkelijke besteding hangt natuurlijk af van de effectief ingestuurde aanvragen. De beslissingen worden in de loop van de volgende maanden door Kind en Gezin genomen. Wij komen daarin niet tussenbeide. Op dat moment zal duidelijk zijn of er nog budget onbesteed blijft en zal er bekeken worden of en hoe we de resterende budgetten gaan besteden.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, dank u voor het antwoord. U herhaalt dat we keuzes moeten maken met beperkte budgettaire mogelijkheden. U herhaalt de criteria op basis waarvan de prioritering wordt gemaakt. Er zijn nu initiatieven die uit de boot vallen omdat ze begonnen zijn in een niet-prioritaire gemeente. Dan kun je zeggen dat ze dat maar niet hadden moeten doen of dat ze het elders hadden moeten doen, maar soms beginnen mensen nu eenmaal een initiatief in hun eigen gemeente. Maar als zij een succesvolle werking hebben, moeten wij die mensen een perspectief bieden. Dat zijn wel mensen die aan een reële opvangnood beantwoorden, die momenteel een sociale onderneming starten die een reële nood lenigt, terwijl wij zeggen dat we zullen zien wanneer hun gemeente ooit in de prioriteitenzone komt. Maar dat kan nog heel lang duren als je de pech hebt om niet op de juiste plek te zitten.

Ik herhaal dat ik dat begrijp voor nieuwe initiatieven, maar voor bestaande initiatieven bestaat dan het risico dat we starters zullen hebben die na een paar jaar moeten stoppen omdat ze hun budgettair kader niet rondkrijgen. Dat is bijzonder jammer omdat er wel degelijk kinderen op de kinderopvang zitten. Het gaat niet om initiatieven die geen kinderen hebben.

Minister, ik herhaal mijn vraag: welk perspectief biedt u aan bestaande kinderopvanginitiatieven? Verwacht u dat het effectief zal lukken om tegen het einde van deze legislatuur een behoeftedekkend aanbod te hebben, en dus ook een basisfinanciering voor alle initiatiefnemers die daartoe in aanmerking komen, en bij voorkeur nog inkomensgerelateerd, daar waar er interesse voor is, of kiest u voor een langere termijn omdat u voelt dat ondernemers die voelen dat het er nooit zal komen, nu moeten beslissen om niet voort te doen? Als ze weten dat

het er wel komt, zoeken ze een overbrugging voor een aantal jaar. Maar die onzekerheid en onduidelijkheid vormen een zeer zware druk op hun schouders, alleen al ten aanzien van de banken die in de leningen voorzien om de werking draaiende te houden.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Ik wil nog eens benadrukken dat ik een voorstander ben van de verhoging van de basissubsidie omdat we nu al weten dat het voor zelfstandige initiatieven toch al zeer moeilijk is om zonder subsidie in trap 2 concurrentieel te kunnen werken en te voldoen aan alle erkenningsnormen. Een verhoging van de basissubsidie was absoluut noodzakelijk. Zelfs met die verhoging zullen deze initiatieven het nog moeilijk hebben om te overleven. Alle opvanginitiatieven onmiddellijk een subsidie in trap 2 geven, is niet realistisch. Ik begrijp absoluut de ontgoocheling van veel opvanginitiatieven die al werken in trap 1 en hopen op trap 2. We zullen de komende jaren moeten werken aan een systeem dat ervoor kan zorgen dat deze initiatieven kans hebben op de subsidie in trap 2.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): We moeten misschien ook rekening houden met de realiteit dat mensen de gemeentegrens oversteken. Ik weet dat het heel moeilijk is om te planifiëren. De gemeente kan daarbij de cellulaire eenheid zijn voor de inschatting van vragen en nood en eventueel planning. Het feit is dat sommige mensen de pech hebben om in een bepaalde gemeente te zitten en daarop gesanctioneerd worden, zelfs als er compensaties zijn. Misschien moeten we dit naar een iets hoger niveau, intergemeentelijk, opentrekken.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Dat laatste kan ik eigenlijk wel volgen. Als je in een situatie komt waarin je kunt beginnen te 'finetunen', is dat zeker een argument dat in ogenschouw moet worden genomen. Dat is de typische vraag van Leuven over de inkomende mensen die daar kinderopvang zoeken en werken, maar die niet uit de regio afkomstig zijn. We moeten dat onder ogen nemen. Maar we zitten nu nog niet in een fase dat we een soort programmatie hebben. We hebben nu een vraag: "Je hebt uitbreidingsmiddelen, en dat zal het ene jaar meer zijn dan het andere. Hoe ga je die prioriteren?" Dat is een wat andere benadering. Als je moet prioriteren, moet je inderdaad keuzes maken.

Ik ben het ook eens met het feit dat we die basissubsidie moeten kunnen laten evolueren. We doen daar inspanningen voor. Het systeem zoals het in het decreet is opgevat – de eerste trap met de vrije prijszetting, maar eigenlijk ook ongeprogrammeerd: je kunt, bij wijze van spreken, overal beginnen – houdt natuurlijk ook een risico in. Je moet proberen die basissubsidie zoveel mogelijk toe te kennen aan iedereen die begint. Maar zonder programmatie is dat toch een financiering. Dat is een open-endverhaal, als je het op die manier bekijkt. We moeten daar zeker nog een aantal stappen zetten. Het is echt wel de bedoeling dat we geleidelijk aan proberen om die sector matuur te maken. Ik kan daar helaas geen formeel antwoord op geven, laat staan dat ik er een exact jaar voor kan noemen.

Collega's, ik wil toch nog eens een bekend verhaal in algemene termen herhalen. Als je kijkt naar de manier waarop er de laatste vijf jaar geprioritiseerd is, blijkt er een ongelooflijk grote prioriteit geweest te zijn voor de versterking van de zelfstandige sector. Dat is massaal geweest! Het gaat om 80 van de 100 miljoen euro voor de zelfstandige sector. We hebben dat gedaan om die sector op hetzelfde level playing field te krijgen. We zijn daar zelfs nog niet. We zullen daar nog inspanningen moeten doen. Telkens als er budgettaire ruimte is, moet dat

gaan naar uitbreiding van capaciteit maar ook naar versterking van de levensvatbaarheid. Dat verklaart ook waarom we kunnen zeggen dat dat geld zoveel bijkomende inkomensgerelateerde (IKG) plaatsen gaat geven, waarbij ik niet kan zeggen dat het zoveel bijkomende plaatsen geeft omdat ik niet weet hoeveel mensen willen verschuiven van het ene statuut naar het andere. We weten dat we op dat vlak nog stappen moeten zetten. We zullen dit nog een aantal jaren moeten blijven doen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Eigenlijk zegt u dat u geen idee hebt wanneer u die mensen perspectief kunt geven. Het onderscheid tussen zelfstandigen en niet-zelfstandigen mogen we niet meer maken met het nieuwe decreet. Maar de facto gaat het om een aantal mensen die vroeger als zelfstandigen werden beschouwd en die recent begonnen zijn, een jaar of anderhalf jaar geleden, na de start van het decreet.

Zij zien het decreet als volgt: er zijn een aantal trappen en bij de eerste trap krijg je een basisbedrag. Over de volgende trappen staat er nog niet veel in, enkel dat het met een programmering gebeurt. Wel is er een impliciet engagement voor de basisfinanciering. Het heet ook 'basisfinanciering'. Er zijn reële verwachtingen dat men op dat startbedrag kan rekenen, daarna komt het doorgroeien. Het perspectief dat dit effectief zo zal zijn in alle gemeenten, wordt niet geboden, zelfs niet op middellange of lange termijn.

Ik herhaal dat er initiatiefnemers zijn die een reële nood hebben. In en rond Leuven zijn er recent een aantal kinderdagverblijven gestart. Ze dreigen de deuren te moeten sluiten terwijl ze heel veel kinderen uit het Leuvense opvangen. Bij hen is er geen objectieve nood, maar in Leuven wel. Er ontstaat een wrange concurrentie tussen de gemeenten. Ook ontstaat de situatie dat de ene zelfstandige wel de basissubsidie krijgt en de andere niet. Ook dat is geen eerlijke concurrentie.

Ik begrijp dat er al veel middelen naartoe zijn gegaan en dat er nog heel veel middelen naartoe zullen gaan, maar het is belangrijk dat we die mensen, de sociale ondernemers die doen wat wij belangrijk vinden, namelijk kinderen opvangen, op een eerlijke en correcte manier perspectief bieden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het aandeel van de non profit in de middelen komend uit de taxshift – 134 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, minister, ik zal mijn vraag iets anders formuleren dan in mijn schriftelijke versie, want sinds de indiening ervan zijn er al een aantal zaken bekendgeraakt. Ik neem aan dat u ze kunt bevestigen, dat u er meer details over kunt geven. Ik besef ook heel goed dat ik met mijn vraag op de scheidslijn zit van de federale en de Vlaamse bevoegdheden. Gelet op de impact van de federale beslissingen en de mogelijkheden die ze creëren voor de Vlaamse bevoegdheden, en voor u, meen ik dat dit toch een pertinente vraag is.

In de oorspronkelijke notificaties van de Federale Regering met betrekking tot de zogenaamde taxshift en meer specifiek tot de lastenverlaging van het werkgeverstarief van 33 procent naar 25 procent, stond uitdrukkelijk vermeld dat de

socialprofitsector en de nonprofitsector hun gebruikelijke aandeel zouden krijgen, net zoals dat in het verleden dikwijls werd toegepast.

Bij de uitwerking van die taxshiftmaatregelen, van die notificaties, kregen we van verschillende actoren het signaal dat er binnen de Federale Regering toch discussie was ontstaan over voormelde afspraak. Er zou discussie zijn geweest over de hoogte van het bedrag dat toekomt aan de social profit, maar ook over de techniek om het vastgelegde bedrag aan te wenden voor de sector.

U kent ongetwijfeld de klassieke techniek van de sociale Maribel, de sectorale fondsen, die een lastenverlaging rechtstreeks omzet in bijkomende nieuwe jobs. Ook die maatregel zou het voorwerp van debat geweest zijn. Gelet op voorgaande discussies die we al hebben gehad, is een bijkomende creatie van jobs niettemin noodzakelijk in bijvoorbeeld de woon- en zorgcentra, gelet op de toegenomen zorgzwaarte van de bewoners ervan.

Minister, gelet op de betrokkenheid van uw bevoegdheidsdomeinen en het Vlaams welzijnsbeleid in het algemeen, dat rechtstreeks de gevolgen draagt van de gevoerde discussies, heb ik voor u de volgende vragen.

Kunt u de bedragen die werden verspreid in de media en die variëren van 364 miljoen euro tot zelfs 476 miljoen euro in 2020, of van een dikke 140 miljoen euro tot 200 miljoen euro in 2016, formeel bevestigen?

Hebt u zicht op het aandeel van de Vlaamse sectoren in die cijfers?

Hebt u een uitkomst gekregen? Hebt u meegewerkt aan de verdeling van de middelen over de verschillende technieken die aangewend zouden kunnen worden?

Bent u betrokken geweest bij de discussie? Of hebt u getracht om proactief te reageren ten aanzien van uw federale collega's met betrekking tot de techniek van de sociale Maribel voor de bijkomende creatie van werkgelegenheid in die sectoren?

Mijn vragen zijn dus iets anders geformuleerd, gelet op de informatie die verschenen is sinds 7 oktober.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, dames en heren, hiermee is bewezen dat heel af en toe problemen zichzelf oplossen als we de tijd zijn werk laten doen. In dit geval is het juist dat het antwoord een beetje is achterhaald door de actualiteit.

Mijnheer Bertels, ik heb vanuit het Vlaamse niveau natuurlijk niet de bevoegdheid om aanwezig te zijn, laat staan om een stem te claimen in het debat over de federale maatregelen. Ik neem aan dat u wel zult begrijpen dat ik binnen mijn eigen politieke familie ter zake wel mijn verwachtingen en zorgen heb geuit.

Ik heb samen met u vastgesteld dat er inderdaad beslist is dat er een deel van de inspanningen voor de loonkost naar de social profit gaat. Ik verduidelijk: naar de private social profit. Dat is een belangrijke nuance.

Ik neem aan dat u wel weet volgens welke logica in dit soort operaties wordt gewerkt. Er is de zogenaamde categorie 1. Daarin zit voor ons maar één grote groep, de gezins- en aanvullende thuiszorg. Daar is er sprake van een RSZ-verlaging, een werkgeversbijdrage.

Dan is er de categorie 2. Zoals ik het heb begrepen, gaat een deel van de middelen naar een verlaging van de RSZ en een deel wordt omgezet in een Maribeloperatie. Maar meer dan dat, de technische details en de consequenties voor de Vlaamse Gemeenschap, heb ik op dit moment niet.

Uiteraard proberen we op een bepaald moment te vernemen hoe het wordt omgezet in koninklijke besluiten en in de federale regelgeving. Dan kunnen we de impact ervan op onze Vlaamse sectoren inschatten. Zodra we dat weten, zullen we uiteraard ook bekijken op welke manier we, ook met het nodige overleg, daarmee aan de slag kunnen. Ik kan u echt niet meer zeggen, want noch formeel noch informeel beschik ik over meer informatie over de concrete details.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, u hebt in elk geval één zaak uitgeklaard. Deze namiddag was het antwoord van minister Turtelboom veel meer flou. U hebt heel uitdrukkelijk gezegd dat het gaat over de private social profit, niet over de openbare non profit. Minister Turtelboom liet daar deze namiddag nog twijfels over bestaan ondanks uitdrukkelijke vragen daarover. Ik dank u voor uw antwoord.

Ik begrijp dat u zegt dat u nog wacht op de uitwerking van de maatregel. Ik heb dan wel al een proactieve vraag voor u. U zegt dat een deel gaat naar de verlaging van de RSZ-bijdrage, wat 'ten goede' komt van de werkgevers. Zult u er dan als subsidiërende overheid, de Vlaamse subsidies aan aanpassen? Of mag het geld binnen de sector blijven? Ik vraag u dit heel uitdrukkelijk omdat minister Turtelboom vorige week zei dat het mag en vandaag dat het niet mag. *(Opmerkingen van minister Jo Vandeuren)*

Of het mag dat het geld dat toekomt aan de sectoren bij de sectoren blijft? Blijkbaar is daarover een discussie aan de gang. Ik vraag het daarom nog eens expliciet aan u in de hoop er een duidelijk antwoord op te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik heb aansluitend nog een paar heel belangrijke vragen. Ik begrijp dat u zegt dat het een federale keuze is. Maar het is iets dat een heel sterke impact zal hebben op heel wat organisaties die onder uw bevoegdheidsdomein zullen vallen. Ik zou erop willen aandringen dat u proactief aan de Federale Regering laat weten dat de constructie met de sociale Maribel niet de gewenste constructie is.

Het lijkt gewoon veel logischer en eerlijker dat de RSZ-verlaging er voor alle actoren is. Zo niet zitten we opnieuw met een fonds dat zal herverdelen. Nu zouden we kunnen zeggen dat de RSZ-verlaging iedereen ten goede komt en dat kan misschien een verzachting zijn van de talrijke besparingen die er al zijn, zoals de niet-indexering op de werkingsmiddelen van de afgelopen jaren. Op die manier zouden we de sector een beetje meer zuurstof kunnen geven.

Mijn eerste vraag luidt dus of u proactief uw federale collega's formeel op de hoogte wilt brengen van onze voorkeur voor een algemene RSZ-verlaging en voor een volledige uitrol van de taxshift in de social profit.

Het lijkt evident – en misschien moeten we dat nog eens beklemtonen – dat wanneer er dan eens een meevaller is voor de social profit, dat niet gepaard moet gaan met gelijkaardige besparingen. We hebben zo'n oefening gezien: op het moment dat de zorgverzekering werd verhoogd, werd er tegelijk bespaard op de overheid. Dit mag als extra zuurstof gaan naar de sector en moet niet worden gecompenseerd met een besparing links of rechts.

Peter Persyn (N-VA): Als er dan toch een meevaller is, is het goed om dat zeer gericht in te zetten. Wat als een vloedgolf op ons afkomt, is de verzwarende van de zorg. Daar moeten we selectief op inzetten en het niet breed uitsmeren over de hele sector, want dan zijn de middelen verstrooid. Als we dan eens een meevaller hebben, heeft niemand er merkbaar baat bij.

De heer Bertels verwijst ook naar de woonzorgcentra, zij het dan de private social profit. We kunnen minstens inzetten op de schrijnende nood, veroorzaakt door de toegenomen zorg.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik spreek nu met voorzichtigheid. Ik weet niet in welke modaliteiten het zal komen. Ik heb het kader gegeven zoals ik het begrijp. Maar hoe dat concreet wordt ingevuld, moet blijken uit cijfers die ons een beeld kunnen geven. Het is een verhaal van macrobudgetten. Het moet dan worden verdeeld over de verschillende landsgedeelten. Er zijn trouwens ook nog federale sectoren zoals de ziekenhuizen. Op dit moment kan ik niet goed inschatten waarover we nu exact aan het spreken zijn. Zolang dat niet kan, hoed ik me voor het geven van vele perspectieven en het koesteren van hoop. Op zo'n moment kijk je beter eerst in alle objectiviteit waarover we spreken, om dan te kijken naar wat en hoe.

Ik zou niet graag hebben – eerlijk gezegd denk ik ook niet dat dat de bedoeling is van de federale maatregel – dat die middelen zomaar ergens onzichtbaar worden. Als dat federaal gebeurt, is dat vanuit een verwachting dat het iets te maken heeft met werkgelegenheid, behoud, creatie. In onze sectoren zijn er toch wel grote noden op dat vlak. Meer dan zeggen: als we weten waarover we spreken, zou ik graag met sociale partners praten over hoe we dat gaan aanpakken, kan ik op dit moment niet doen. Als dat duidelijker wordt, ben ik absoluut bereid tot elke uitleg. In de theorie spreken zonder te weten wat en hoe, is wat gevaarlijk. Op het moment dat we de gegevens kennen, moeten we met een aantal mensen spreken. Dat is nogal wiesdes.

Als zou blijken dat een deel van de middelen via de techniek van de sociale Maribel gaat, dan heeft de federale overheid dat zo beslist omdat ze de zekerheid wil hebben dat die inspanning ook wordt omgezet in bijkomende tewerkstelling. Dat is de reden waarom men voor de sociale Maribel kiest. Daar bestaan procedures voor en geplogenheden, alles wat je wil. Zelfs als het in de sociale Maribel zou zijn, wat ik vanuit het standpunt van de sociale partners kan begrijpen, dan hoop ik dat we toch nog kunnen spreken. Ik denk dat bepaalde zaken toch meer prioritair zijn dan andere.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, de totale cijfers zijn inderdaad bekendgemaakt, en dus ook berekend, neem ik aan. De ervaring leert dat er dan ook deeltijfers kunnen worden bekendgemaakt. Ik neem aan dat die oefening bezig is. Anders kan men het totale cijfer ook niet berekenen. In de allereerste oefening neemt men het percentage van de loonmassa, maar daarna kun je dat lineair doortrekken om te zien wat er aan de verschillende Maribelfondsen toekomt.

De techniek van de sociale Maribel is inderdaad een goede techniek voor de creatie van rechtstreekse tewerkstelling. We moeten die dan ook gebruiken in deze oefening, al dan niet verdeeld met andere maatregelen. Een algemene verlaging voor iedereen, zelfs niet gericht op de lage lonen, is te algemeen. Dan riskeer je een non-effect te krijgen, onder meer voor tewerkstelling.

Minister, ik weet niet of u uw invloed kunt aanwenden, al dan niet via de interne kanalen van uw partij, maar met het niet toekennen van een lastenverlaging voor de publieke non-profitsector, geeft u een nog grotere concurrentiehandicap dan degene die er nu al is. Die zal alleen maar toenemen. Dat is geen goede zaak voor het behoud van een noodzakelijk deel publieke sector in die sociale sector.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Freya Saeys aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het advies van de Wereldgezondheidsorganisatie om borstvoeding tot de leeftijd van 2 jaar als melkvoeding te blijven geven
– 154 (2015-2016)**

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, naar aanleiding van de week van de borstvoeding roept de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid jonge moeders op om ook thuis zo lang mogelijk nog borstvoeding te geven aan hun pasgeboren kind. De begeleiding in ziekenhuizen is zeer goed, maar er wordt vastgesteld dat jonge moeders zodra ze thuiskomen en die begeleiding wegvalt, snel stoppen met borstvoeding geven.

Ondertussen adviseert de Wereldgezondheidsorganisatie om kinderen tot de leeftijd van 6 maanden uitsluitend borstvoeding te geven, maar om ook borstvoeding tot de leeftijd van 2 jaar als melkvoeding te blijven geven.

Vlaanderen heeft in zijn gezondheidsdoelstelling Voeding en Beweging 2009-2015 in subdoelstelling 3 de ambitie om meer jonge moeders borstvoeding te laten geven. Tegen 2015, dit jaar dus, zou dat cijfer 74 procent moeten bedragen. Niemand ontkent de meerwaarde van borstvoeding voor het pasgeboren kind. Daarvoor is voldoende wetenschappelijke evidentie aanwezig. Daartegenover staat dat een enorme druk wordt uitgeoefend op pas bevallen vrouwen om borstvoeding te geven en te blijven geven. Wie geen borstvoeding geeft, voelt zich al snel een slechte mama.

Recent keurde de commissie een resolutie goed met betrekking tot de detectie en behandeling van postnatale depressie. Voor vrouwen die zich in deze situatie bevinden, is het uitoefenen van druk om borstvoeding te geven, laat staan met de boodschap dat borstvoeding het best wordt gegeven tot de leeftijd van 2 jaar, niet wenselijk.

Minister, hoeveel vrouwen geven vandaag in Vlaanderen borstvoeding? Hoe staat u tegenover de aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie om kinderen tot de leeftijd van 2 jaar borstvoeding als melkvoeding te blijven geven? Zult u de nieuwe gezondheidsdoelstelling met betrekking tot borstvoeding daaraan aanpassen? Hoe wordt omgegaan met het fragiele evenwicht van enerzijds de meerwaarde van borstvoeding en anderzijds de soms ongezonde druk die wordt uitgeoefend op pas bevallen vrouwen om borstvoeding te geven?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Kind en Gezin vraagt tijdens zijn contacten met gezinnen op 5 tijdstippen in het eerste levensjaar naar de voeding die gegeven wordt aan het kind: voeding op 24 uur, voeding op dag 6, voeding op 6 weken, voeding op 12 weken en voeding op 26 weken. Het al of niet geven van borstvoeding wordt uitgedrukt in percentages en gepubliceerd in het jaarlijks rapport Kind in Vlaanderen, dat ook op de website terug te vinden is.

We hebben cijfers per provincie en voor het Vlaamse Gewest op 24 uur. Vlaams-Brabant scoort het hoogst met 79,7 procent en West-Vlaanderen het laagst met 68,5 procent. Antwerpen met 78,1 procent, Limburg met 76 procent en Oost-Vlaanderen met 75,7 procent zitten er tussenin. Gemiddeld voor het Vlaamse Gewest is dit 76 procent.

De cijfers op 26 weken geven een heel ander beeld. Vlaams-Brabant blijft het best scoren met 9,9 procent en West-Vlaanderen het laagst met 5,6 procent.

Antwerpen haalt 9,7 procent en Oost-Vlaanderen 9,5 procent. Limburg scoort 6,6 procent. Cijfers over langvoerders, dat is 2 jaar, zijn niet ter beschikking in de databank van Kind en Gezin.

Ik onderschrijf net als u de onmiskenbare voordelen van het geven van borstvoeding voor moeder, kind en de maatschappij. De promotie van borstvoeding is voor Kind en Gezin een duidelijke beleidskeuze. Hierin staat het advies om 6 maanden exclusief borstvoeding te geven centraal, gevolgd tot de leeftijd van 2 jaar, dat is de aanbeveling van de Wereldgezondheidsorganisatie, of zolang de ouders en het kind dit wensen.

Ik heb opdracht gegeven aan het Agentschap Zorg en Gezondheid om in samenwerking met Kind en Gezin de gezondheidsconferentie over voeding en beweging van eind 2016 voor te bereiden. De doelstellingen rond borstvoeding maken daar deel van uit.

Soms is borstvoeding niet of niet meer mogelijk of wenselijk. Kind en Gezin stelt in zijn fysieke contacten en in zijn communicatiedragers alles in het werk opdat ouders en aanstaande ouders in staat zijn een geïnformeerde voedingskeuze te maken. Naast talrijke informatie over borstvoeding, vinden ouders en aanstaande ouders hiertoe bij Kind en Gezin ook een antwoord op hun vragen over flesvoeding. Zonder afbreuk te doen aan het ontegensprekelijke belang van borstvoeding, hecht Kind en Gezin veel waarde aan het vinden van aansluiting bij ouders en respect tonen voor hun keuze. Als ouders een weloverwogen keuze maken voor flesvoeding, dan worden ze niet onder druk gezet tot het geven of blijven geven van borstvoeding.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, dat laatste moet ik spijtig genoeg tegenspreken. Uit ondervinding weet ik dat vrouwen wel onder druk worden gezet en dat vroedvrouwen op de informatieavonden soms enkel en alleen spreken over borstvoeding. Als een vrouw dan oppert om toch eventueel flessenvoeding te geven, zo heeft iemand mij verteld, krijgt ze te horen dat zij daar eigenlijk niet over mogen spreken en dat ze een brochure krijgt. Dat lijkt me toch niet echt opportuun.

Wat denkt u persoonlijk van die 2 jaar borstvoeding?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Dit heeft twee aspecten. Ja, we moeten vrouwen zo goed en zo sterk mogelijk ondersteunen als ze kiezen voor borstvoeding. Dat is altijd een positieve keuze, de gezondheidseffecten zijn heel duidelijk. Laat me dat absoluut niet in twijfel trekken. Ik vind het positief dat daar sterk wordt op ingezet. Maar ik volg mevrouw Saeys dat dit niet mag omslaan in een druk of een overdreven druk. Ik merk in mijn omgeving dat vrouwen dat toch anders ervaren.

Ik wil daarbij een bruggetje maken. Als vrouwen na drie maanden weer aan het werk moeten – de moederschapsrust is zeer beperkt in ons land –, dan krijgen zij een hele mooie dikke brochure over de combinatie borstvoeding/werk. Dat komt bij veel vrouwen hard aan. Ze zouden liever wat langer thuisblijven en die borstvoeding waarmaken. Als we vrouwen echt de kans willen geven om zo lang mogelijk borstvoeding te geven, moeten we eens durven kijken of die moederschapsrust niet uitgebreid kan worden. Het geven van borstvoeding duurt geen kwartiertje, het is een ernstige opgave voor het lichaam en qua tijdsbesteding. De combinatie borstvoeding/werk is echt niet vanzelfsprekend.

We moeten het advies om tot 2 jaar borstvoeding te geven ernstig nemen, we moeten dat niet opzijschuiven, maar we moeten rekening houden met de maatschappelijke druk. We moeten een gezonde balans vinden en met de federale

collega's bekijken hoe we jonge moeders de kans kunnen geven om dit waar te maken.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Met het risico om in herhaling te vallen, wil ik verwijzen naar mijn vroegere werkomgeving, met name Afrika. Daar was het de regel dat vrouwen twee jaar borstvoeding gaven. De Wereldgezondheidsorganisatie veralgemeent iets te gemakkelijk situaties die voorkomen in een groot deel van de wereld en hanteert die als algemene richtlijn voor de westerse wereld, los van het feit of er dan specifieke zorgnoden zijn. Mevrouw Saeys verwees er al naar: mama's die dreigen in een postnatale depressie af te glijden of er al volop inzitten. We moeten de juiste middenweg vinden. Maatregelen die misschien voor een groot deel van de wereldbevolking een meerwaarde bieden, mogen we niet bijna dwangmatig opleggen en vrouwen een schuldgevoel aanpraten. De context is hier helemaal anders.

Moeten we naar een uitbreiding gaan van moederschapsrust of lactatieverlof? Dat is een andere vraag en vraagt een maatschappelijk debat. Feit is dat er gegevens zijn die aantonen dat de symbiose die heel intens is de negen maanden van de zwangerschap wellicht zeker nog negen maanden aanhoudt. Dat kan een tussenformule zijn, maar is een andere discussie.

Ik treed bij dat er rekening moet worden gehouden met de maatschappelijke context en met de specifieke situatie en noden van de moeders in kwestie.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het is zoals het vaak gaat met aanbevelingen over gezondheid en een gezonde levensstijl. Wat is de grens tussen aanbevelen en trachten te overtuigen en wanneer wordt het een druk die de eigen keuze onmogelijk maakt? Dit is niet de enige situatie waarin dit voorkomt bij preventieve gezondheidszorg. Ik denk ook aan screening, vaccinaties, enzovoort. De vraag is voortdurend wat de boodschap is en tot wanneer die boodschap toelaat dat iemand een weloverwogen keuze maakt. Wanneer wordt het meer dan dat?

In deze thematiek heb ik er geen zicht op hoe dit in de praktijk verloopt. Ik kan me wel voorstellen dat Kind en Gezin aan de ene kant en een aantal beroepsgroepen aan de andere kant boodschappen geven. Het is niet allemaal terug te voeren op de communicatiedragers van Kind en Gezin. Als er signalen zijn dat dit over de schreef gaat, dan lijkt het me logisch dat Kind en Gezin op de momenten dat ze overleg hebben met de groepen en naar aanleiding van het aanbod dat wordt gemaakt voor de Huizen van het Kind, probeert om een juiste en gezamenlijke communicatie te versterken.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Het klopt dat theorie en praktijk totaal verschillende zaken zijn. Ik wil toch een nuance maken bij wat u zei met betrekking tot preventieve gezondheidszorg. U vergelijkt dit met vaccinatie, voeding of beweging, maar borstvoeding speelt zich toch af in een andere setting, namelijk in een zeer emotionele situatie. Er is volgens mij meer druk voelbaar. Ik ben benieuwd wat de aanbeveling zal zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.